

RECYKLING SUBSTANCJI NIEORGANICZNYCH – OCHRONA ZASOBÓW

Zwycięzca
2011:
REMONDIS

Aktualności

REMONDIS w Sarańsku – miasto
zmienia swoje oblicze

Aktualności

Większa akceptacja mineralnych
materiałów budowlanych

Gospodarka recyklingowa

RENOX – specjalistyczna chemia pod
ścisłą kontrolą

Gospodarka recyklingowa

Grüne Flotte Award – zwycięzcą jest:
REMONDIS

spis treści

MIASTO ZMIENIA SWOJE OBLICZE

Dzięki ogromnemu zaangażowaniu Sarańsk, stolica Republiki Mordwińskiej, zmienia swoje oblicze. Zakrojony na szeroką skalę prestiżowy projekt obejmuje nowoczesne systemy recyklingu i jest realizowany wspólnie z firmą REMONDIS w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego. **Strona 4**

WIĘKSZA AKCEPTACJA ALTERNATYWNYCH MINERALNYCH MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

Choć roczna produkcja odpadów mineralnych przekracza 200 milionów ton, zasady postępowania z tymi materiałami nie są uregulowane na szczeblu ogólnokrajowym. Już od lat postuluje się wprowadzenie jednoznacznych przepisów. Jednak ich stworzenie, jak widać, wydaje się być bardzo trudne. Nie tylko REMEX z niecierpliwością czeka na nowe rozporządzenie w sprawie alternatywnych materiałów budowlanych.

Strona 14

FIRMA REMONDIS ZDOBYWCĄ NAGRODY PRYZNAWANEJ PRZEZ NABU I VW LEASING

6 września w Berlinie rzecznik zarządu Volkswagen Leasing, Lars-Henner Santelmann i prezes organizacji NABU, Olf Tschimpke, w obecności ministra ochrony środowiska, dr. Norberta Röttgena, przekazali nagrody zdobywcom tegorocznego wyróżnienia „Green Awards – zielona flota 2011”. W tym roku nagrodę za strategię zarządzania parkiem samochodowym ukierunkowaną na ochronę środowiska otrzymała firma REMONDIS. **Strona 35**

AKTUALNOŚCI

- 4 Miasto zmienia swoje oblicze
- 6 Paliwo pochodzące z odpadów
- 7 Rozmowy o wspólnych sukcesach
- 8 Lata osiemdziesiąte – początki gospodarki odpadami
- 11 Szwajcarski REMONDIS liderem gospodarki recyklingowej
- 12 W oczekiwaniu na rozporządzenie
- 14 Większa akceptacja alternatywnych mineralnych materiałów budowlanych
- 16 Turcja – boom nad Bosforem

REMONDIS | GOSPODARKA WODNA

- 20 Przygotowani na przyszłość
- 22 Ścieki technologiczne – wyzwanie dla przemysłu
- 23 Skuteczna inicjatywa

REMONDIS | GOSPODARKA RECYKLINGOWA

- 24 Bezpieczeństwo z jednego źródła
- 25 RENOX – specjalistyczna chemia pod ścisłą kontrolą
- 26 Zarządzanie odpadami z podwójną korzyścią
- 27 Na drodze do optymalizacji kosztów eksploatacji
- 28 Recykling zamiast deficytu surowców
- 29 Jubileusz ważny dla ochrony środowiska
- 30 Ochrona środowiska nie zna granic
- 32 Orzeźwiający partnerstwo
- 34 EKO-PUNKT Węgry: trzy lata koniunktury
- 35 Firma REMONDIS zdobywcą nagrody przyznawanej przez NABU i VW leasing
- 36 Porządek w „Mieście Żagli”
- 36 REMONDIS Australia na targach IGA Metcash 2011
- 38 EVZA – aktywnie przeciw zmianom klimatycznym
- 39 Urban mining – systemowe podejście
- 40 50 lat BDE – księga jubileuszowa
- 40 REMONDIS Region Nord odnotowuje wzrost
- 41 TOV Seltik wspiera kampanię selektywnej zbiórki odpadów w Kijowie
- 41 Imprezy – targi – konferencje

LUDZIE

- 42 Kształcenie kadr lekiem na brak specjalistów
- 43 Fotogaleria

Stopka redakcyjna

Wydawca: REMONDIS AG & Co. KG, Brunnenstraße 138, 44536 Lünen, Niemcy
 Tel.: +49 2306 106-515, Faks: +49 2306 106-530, www.remond.com, info@remond.com
 Redaktor naczelny: Michael Schneider, Marek Pływaczyk
 Projekt: www.atelier-14.de Druk: Lonnemann, Selm

OD REDAKCJI

Drodzy Czytelnicy!

W niemieckich kręgach biznesowych długo panowało przekonanie, iż ekonomia i ekologia wzajemnie się wykluczają. Przedsiębiorstwo REMONDIS do kilkudziesięciu lat udowadnia codziennie, że wcale tak nie musi być. Ci, którzy traktują zrównoważony rozwój i zachowanie zasobów jako główne aspekty swojej działalności, z natury rzeczy godzą ze sobą opłacalność i troskę o środowisko. W REMONDIS zgodnie z tą zasadą wspierano już wiele innowacyjnych technologii i nowych projektów, a dzięki temu przez lata zapewniono imponujący rozwój firmy. Ten wzrost nie może zostać wypracowany dzięki obniżeniu kosztów, lecz raczej w wyniku działań na rzecz ludzi i środowiska. Dlatego przy kompletowaniu naszej floty pojazdów zwracaliśmy uwagę na technologie redukcji zużycia paliwa i emisji spalin. Ze względu na to, że każda technologia może być tylko tak dobra jak człowiek, który ją stosuje, REMONDIS rozpoczął indywidualnie dostosowane szkolenia kierowców dla wszystkich zmotoryzowanych pracowników, po to by optymalnie wykorzystać potencjał w zakresie oszczędności paliwa podczas użytkowania nowej floty pojazdów. Za tę ideę Związek Ochrony Przyrody Niemiec (NABU) i Volkswagen Leasing przyznał firmie REMONDIS nagrodę Grüne Flotte Award 2011.

Przełomowy projekt przedsiębiorstwa REMONDIS realizowany w Rosji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego z miastem Arzamas zyskał rozgłos. Coraz więcej rosyjskich gmin i okręgów przystępuje do naszego projektu i chce wspólnie z niemieckim partnerem wykonać pierwszy krok w zakresie gospodarki wodnej i recyklingu. Sarańsk, stolica Republiki Mordwińskiej, jest tu najlepszym przykładem. Miasto w 365 roku swojego istnienia zyskało zupełnie nowy wygląd. Zakrojony na szeroką skalę prestiżowy projekt obejmuje również nowoczesne systemy recyklingu i jest realizowany wspólnie z REMONDIS. Utworzona w tym celu w lipcu spółka Joint Venture OOO REMONDIS Sarańsk już na początku września rozpoczęła działalność operacyjną.

Thomas Breitkopf,
członek zarządu
REMONDIS

Substancje nieorganiczne dominują pod względem ilości w niemieckich odpadach. Powstaje ich rocznie około 200 milionów ton. Choć wydaje się to nieprawdopodobne, nadal brakuje spójnych dla całych Niemiec przepisów regulujących kwestię tych odpadów. Należąca do grupy REMONDIS firma REMEX specjalizuje się w dziedzinie utylizacji substancji nieorganicznych i produkcji materiałów budowlanych. Przedsiębiorstwo przetwarza blisko 10 milionów ton materiałów nieorganicznych rocznie. Powstałe w ten sposób wysokiej jakości produkty wykorzystywane są do budowy i naprawy torów, budownictwa ziemnego, budowy dróg i szlaków komunikacyjnych oraz ścian dźwiękochłonnych, nasypów drogowych, składowisk i rekultywacji, przyczyniają się także do względnie wysokiego – 70% wskaźnika recyklingu odpadów w Niemczech. Nowe rozporządzenie w sprawie alternatywnych materiałów budowlanych mogłoby zniweczyć to osiągnięcie. Aktualnie REMONDIS dokładnie analizuje sytuację i wraz z doktorem Axelem Koppem, który jest jednym z odpowiedzialnych za tę kwestię dyrektorów w Federalnym Ministerstwie Ochrony Środowiska, prosi o zajęcie stanowiska uznanego eksperta.

Zmiany w energetyce stawiają Niemcy w obliczu specjalnych wymagań. Jeżeli przekształcenie ma zakończyć się sukcesem, każda przydatna forma wytwarzania energii odnawialnej musi w przyszłości stanowić część mieszane go źródła energii. Biorąc to pod uwagę, REMONDIS ciągle zwiększa swoje zasoby źródeł energii w obszarze biogazu. Na południu Zagłębia Ruhry powstaje obecnie nowy zakład do fermentacji biogazu w układzie kogeneracyjnym z produkcją energii cieplnej i elektrycznej. Energia z nowych źródeł dzięki REMONDIS.

Przyjemnej lektury niniejszego wydania aktualności
REMONDIS życzy Państwu

Thomas Breitkopf

Rosja

Miasto zmienia swoje oblicze

SARAŃSK STAWIA NA ROZWÓJ URBANISTYCZNY I GOSPODARKĘ RECYKLINGOWĄ

Odrestaurowane ulice handlowe, odnowione budynki władz administracyjnych, nowe dzielnice mieszkaniowe – modernizacje są w wielu miastach na porządku dziennym. Jednak rzadko dzieje się to z taką konsekwencją jak w Sarańsku. Z ogromnym zaangażowaniem stolica Republiki Mordwińskiej tworzy zupełnie nowy obraz miasta. Zakrojony na szeroką skalę prestiżowy projekt obejmuje również nowoczesne systemy recyklingu i jest realizowany wspólnie z REMONDIS.

Dla REMONDIS wspólne przedsięwzięcie z miastem Sarańsk to już piąte partnerstwo publiczno-prywatne w Rosji.

Odwiedzający Sarańsk podziwiają najpierw katedrę Uszakowa – jeden z największych soborów prawosławnych w rejonie Wołgi. Ta pełna przepychu budowla utrzymana w kolorach bieli i złota jest nowa. Została otwarta w 2006 roku, dokładnie na 365-lecie istnienia miasta. Katedra ta jest charakterystyczna dla dążącego do zmian miasta, któ-

re liczy 330 tys. mieszkańców. Wszędzie widać, że w ciągu ostatnich lat wiele się zmieniło. W ramach zakrojonego na szeroką skalę odnawiania miasta wybudowano nowe kompleksy mieszkalne, odbudowano historyczne budynki oraz rozbudowano i upiększono całe arterie drogowe.

Połączenie sił

Szczególną uwagę miasto przykładą do rozbudowy i projektowania dzielnic mieszkaniowych. Mają one wyróżniać się nie tylko pod względem architektonicznym, lecz również poprzez wysoką estetykę. Za istotny czynnik jest przy tym uznawany efektywny wywóz odpadów komunalnych. Aby móc w jak największym stopniu zrealizować swoje wyobrażenia, Sarańsk zdecydował się na współpracę z firmą REMONDIS. Z początkiem lipca 2011 r. powstała spółka OOO REMONDIS Sarańsk – przedsiębiorstwo w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, w którym udziały posiadają zarówno zakłady komunalne Spezavtohozajajstvo Saranskoe, jak również REMONDIS. Zaledwie kilka tygodni później, na początku września, spółka rozpoczęła działalność operacyjną.

Szybka budowa infrastruktury

Przejście z klasycznej gospodarki odpadami na gospodarkę recyklingową to jeden z celów Federacji Rosyjskiej. Mordowia, jako jedna z najbardziej ambitnych republik wspólnoty, chce wyznaczyć nowe standardy również w tym obszarze, w szczególności w Sarańsku, ośrodku gospodarczo-naukowym regionu, położonym 650 km na południowy wschód od Moskwy. Dlatego OOO REMONDIS Sarańsk wprowadził w mieście segregację odpadów w systemie dwupojemnikowym. Współpraca z firmą REMONDIS stworzyła idealne warunki dla tego projektu. Dzięki wsparciu zachodniego partnera udało się szybko i bez nadwyższania budżetu wymienić posiadane kontenery na eurokontenery. Zakupiono osiem nowoczesnych śmieciarek do wywozu odpadów. Trzy z nowych pojazdów mają załadunek przedni, co stanowi w Rosji absolutną nowość.

Prezydent Sarańska – Władimir Fedorowicz Suszkow – angażuje się w działania mające na celu szybki rozwój miasta

Przygotowywane są akcje informacyjne dla mieszkańców, mające na celu zaznajomienie ich z zasadami segregacji. „Wzrost znaczenia miasta w równym stopniu co mieszkańcom, leży na sercu radzie i prezydentowi miasta Władimirovi Fedorowiczowi Suszkowowi. Dlatego jesteśmy przekonani, że budowa nowych struktur zakończy się sukcesem, a Sarańsk stanie się w Mordowii liderem”, mówi Swietłana Bigesse, dyrektor generalna OOO REMONDIS Sarańsk.

Ciąg dalszy nastąpi

Żaden z udziałowców nie ma wątpliwości, że współpracę miasta z firmą REMONDIS można w przyszłości jeszcze rozwinąć. Trwają już rozmowy o kolejnych projektach. W drugim etapie planuje się przede wszystkim wyremontowanie infrastruktury, na przykład poprzez udział REMONDIS w modernizacji istniejących składowisk i budowie nowego, dodatkowego. Nie mniej ważne jest, aby zoptymalizować działanie sortowni. Sarańsk chciałby również kontynuować gospodarkę recyklingową i profesjonalnie odzyskiwać pełnowartościowe surowce. REMONDIS dokłada wszelkich starań, aby wspierać nowego partnera, zarówno poprzez doradztwo i finansowanie, jak i poprzez serwis i technologie.

Odnowa przynosi rezultaty – Sarańsk został laureatem konkursu na miasto o największym komforcie i standardzie życia w Rosji.

REMONDIS ma liczne oddziały w Rosji, zwłaszcza w jej europejskiej części

Paliwo pochodzące z odpadów

OTWARTO NOWY ZAKŁAD PRZETWARZANIA ODPADÓW W DĄBROWIE GÓRNICZEJ

Głównym celem Krajowego planu gospodarki odpadami 2010 w Polsce jest intensywne przetwarzanie odpadów. Chcąc spełnić standardy UE, należy znacznie zredukować ilość składowanych odpadów w całym kraju. Zakład przetwarzania odpadów w Dąbrowie Górniczej skutecznie przyczynia się do osiągnięcia założonych celów w zakresie utylizacji odpadów oraz do długofalowej ochrony pierwotnych źródeł energii.

Nowoczesny obiekt powstał na terenie byłego zakładu chemicznego, po dwuletnim czasie przygotowania, obejmującym uzyskanie odpowiednich pozwoleń, został wybudowany w ciągu 7 miesięcy. Instalacja została zaprojektowana i zbudowana przez REMONDIS, a także współfinansowana z kapitału firmy. Uruchomienie linii nastąpiło jesienią 2010 roku, a w połowie tego roku odbyło się oficjalne otwarcie, w którym uczestniczyli reprezentanci środowisk politycznych i gospodarczych.

W zakładzie przetwarzania odpadów powstaje paliwo alternatywne wykorzystywane do produkcji cementu. Uzyskiwane jest z odpadów pochodzących z gospodarstw domowych z terenu i odpadów sortowanych nienadających się do recyklingu. Rocznie można przetworzyć w ten sposób około 140 000 ton. W razie potrzeby można w każdej chwili zwiększyć zdolności produkcyjne poprzez wykorzystanie dodatkowych modułów zakładu. Materiał wyjściowy pochodzi

z gospodarstw domowych zlokalizowanych w sąsiednich gminach: Sosnowiec, Czeladź, Będzin, Katowice i Pszczyna. Są wśród nich odpady mieszane uprzednio utylizowane na składowiskach.

W ramach działań przygotowawczych w Dąbrowie Górniczej dostępne są wysoce innowacyjne technologie – od sortowni odpadów z separacją optyczną po automatyczne stacje przeładownicze. W pierwszym kroku sortowane są surowce wtórne możliwe do ponownego przetworzenia, co gwarantuje przykładowo około 2000 ton odzyskanego metalu na rok. Ilość paliwa alternatywnego ostatecznie uzyskanego z odpadów wynosi rocznie do 40 000 ton. Znajduje ono zastosowanie w cementowniach i zmniejsza zużycie pierwotnych źródeł energii, takich jak: węgiel, ropa lub gaz, a tym samym ma znaczący wkład w ochronę środowiska. Zakład firmy REMONDIS w Dąbrowie Górniczej jest już trzecim tego typu zakładem w Polsce. Dwa kolejne znajdują się w Opolu i Warszawie.

REMONDIS zatrudnia w Polsce prawie 2000 pracowników i świadczy usługi zagospodarowania odpadów dla ponad 4 milionów mieszkańców.

Oficjalne otwarcie nowoczesnego Zakładu Produkcji Paliwa Alternatywnego w Dąbrowie Górniczej

Rozmowy o wspólnych sukcesach

REMONDIS NA POLSKO-NIEMIECKIM SZCZYCIE GOSPODARCZYM

20 czerwca w Auli Głównej Politechniki Warszawskiej odbył się polsko-niemiecki szczyt gospodarczy. Podczas konferencji omawiano przede wszystkim postępy we współpracy gospodarczej. Przedsiębiorstwo REMONDIS uczestniczyło w tym wysokiej rangi wydarzeniu jako aktywny partner.

Powodem organizacji szczytu była 20 rocznica podpisania polsko-niemieckiej umowy o sąsiedztwie i odbywające się następnego dnia wspólne posiedzenie rządów. Wśród uczestników znaleźli się ministrowie gospodarki obu krajów: Waldemar Pawlak i dr Philipp Rösler, którzy wyrazili swoje zadowolenie z rozwoju politycznych i gospodarczych relacji pomiędzy Polską a Niemcami.

inwestycji Torsten Weber, prezes zarządu REMONDIS International, podkreślił dobrą współpracę firmy z prywatnymi odbiorcami i samorządami. Według prezesa Webera podstawą stałych sukcesów jest specjalistyczna wiedza i kwalifikacje polskich pracowników.

Głównymi tematami rozmów były inwestycje, ochrona środowiska i energetyka. Podczas dyskusji panelowej na temat

Po szczycie gospodarczym niemieckie i polskie przedsiębiorstwa przekazały przedstawicielom obu rządów zbiór zaleceń wypracowanych podczas szczytu.

Prominenci ze świata polityki na szczycie w Warszawie: minister gospodarki Waldemar Pawlak i dr Philipp Rösler

W dyskusji panelowej Torsten Weber (po prawej), prezes zarządu REMONDIS International, mówił o długoletnim zaangażowaniu REMONDIS na polskim rynku

Ogólnokrajowe konkursy dla gimnazjów

Wiedza na temat ochrony środowiska była tematem konkursu dla gimnazjów z całej Polski. Na ostateczne rozstrzygnięcie konkursu na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu przybyło 112 najlepszych z 31 tys. uczestników konkursu. Atrakcją imprezy podsumowującej była wystawa ponad 1300 fotografii na temat „Las”. Zdjęcia pochodziły

z odbywającego się równoległe konkursu fotograficznego sponsorowanego przez REMONDIS. Patronat nad konkursem wiedzy sprawował Parlament Europejski, marszałek województwa wielkopolskiego – Marek Woźniak oraz rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu – prof. Grzegorz Skrzypczak.

Lata osiemdziesiąte – początki gospodarki odpadami

UNIKANIE WYTWARZANIA ODPADÓW I ODZYSK JAKO CELE NADRZĘDNE

Lata osiemdziesiąte przyniosły zmianę perspektywy. O ile do tej pory w centrum uwagi znajdowało się usuwanie odpadów, o tyle od teraz najważniejszą kwestią jest gospodarka surowcami wtórnymi: unikanie wytwarzania odpadów staje się ważniejsze, odzysk przybiera na znaczeniu. Jako pionier fazy początkowej REMONDIS forsuje wprowadzanie różnych metod odzysku i angażuje się w działania mające na celu zwiększanie szans rynkowych w wykorzystaniu możliwości do odzyskania odpadów.

Alternatywa dla 50 000 niezabezpieczonych miejsc składowania: pod koniec lat osiemdziesiątych w Niemczech działało 332 uporządkowanych składowisk i 48 spalarni.

Istotny cel etapu utylizacji odpadów został osiągnięty: uporządkowane składowiska i kontrolowane spalarnie zastępują funkcjonujące do niedawna lokalne miejsca wyładunku odpadów, zgodnie z Ustawą o gospodarowaniu odpadami, która weszła w życie w 1972 roku. W rzeczywistości jednak sytuacja nie jest jeszcze zadowalająca, ponieważ ilości składowanych odpadów stale rosną, a budowanie obiektów centralnych spotyka się często ze sprzeciwem społeczeństwa. Ponadto badania, takie jak „Granice wzrostu” lub „Global 2000”, przypominają o tym, że globalne zasoby surowców są ograniczone. Coraz bardziej słuszym wydaje się stwierdzenie, że nie wystarczy reagować dopiero wtedy, gdy odpady już powstaną. Najbardziej cenione jest postępowanie z myślą o możliwych konsekwencjach – postępowanie, którego efektem będzie minimalizacja odpadów i pozyskiwanie surowców wtórnych.

Priorytet: unikanie wytwarzania odpadów i odzysk

Podczas gdy prywatne przedsiębiorstwa utylizacji odpadów intensywnie zajmowały się realizacją zadań w zakresie recyklingu, ustawodawstwo początkowo dość wolno podążało za nowymi trendami. Dopiero w drugiej połowie dziesięciolecia wprowadzone zostały regulacje wskazujące właściwy kierunek działań. Podstawową regulacją stała się ustawa o unikaniu i utylizacji odpadów (2 Ustawa o gospodarowaniu odpadami), która weszła w życie w 1986 roku. Nazwa mówi wszystko: unikanie wytwarzania odpadów staje się obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa. Termin „Usuwanie odpadów” zostaje zastąpiony terminem „Utylizacja odpadów”. Pod pojęciem „Utylizacja” ustawodawca rozumie odzysk i składowanie odpadów oraz podejmowanie koniecznych działań w zakresie gromadzenia, transportu

◀ 1980 pojazd do zbiórki substancji szkodliwych

1982 pierwsze kontenery na szkło ▶

1982

1982 | 2. Nowelizacja Ustawy o gospodarowaniu odpadami (AbfG)

uzupełnienie między innymi uwarunkowań ustawowych w zakresie ekologicznej utylizacji osadu ściekowego i ograniczenie obowiązku uzyskania zezwolenia na transport odpadów tylko do odpadów o określonych wymiarach

1982

Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
---------	------	--------	----------	-----	----------	--------	----------	----------	-------------	----------	----------

„W latach osiemdziesiątych po raz pierwszy ochrona środowiska stała się ważnym aspektem również pod względem ekonomicznym”. Egbert Tölle, członek zarządu REMONDIS

i składowania. W hierarchii dotyczącej gospodarki odpadami unikanie i odzysk odpadów znajdują się zdecydowanie przed usuwaniem. Pewne wyobrażenie na temat dalszego rozwoju prawnego aspektu gospodarki odpadami daje lektura § 14 2. Ustawy o gospodarowaniu odpadami. Wspomniany paragraf określa obowiązki dotyczące znakowania i wycofywania produktów, odnoszące się pierwotnie jedynie do wyrobów zawierających substancje szkodliwe, a jednocześnie stanowi podstawę dla uzupełniających rozporządzeń prawnych, które będą szczegółowo określały sposób postępowania w zakresie konkretnych grup odpadów. Ponadto jest punktem wyjścia dla licznych rozporządzeń wynikających z ustawy, które w przyszłych latach uregulują kwestię rozwoju recyklingu. Pierwsze takie rozporządzenie, obowiązujące od 1987 roku, dotyczyło zużytego oleju. Dalsze rozporządzenia, dotyczące starych samochodów i złomu elektrotechnicznego, są dopiero przygotowywane, a ich uchwalenie nastąpi znacznie później.

Recykling stłuczki szklanej i makulatury staje się standardem

W REMONDIS usługi w zakresie odzysku były powszechne już na początku lat osiemdziesiątych. Opracowano też metody recyklingu stłuczki szklanej i makulatury. Selektywna zbiórka i sprzedaż tych materiałów stanowią integralny element zakresu usług. Jednakże zadaniem na dziś jest rozszerzenie recyklingu na inne substancje. Oprócz opracowania struktur logistycznych konieczne jest spełnienie dwóch istotnych warunków: przygotowanie odpowiednich metod oczyszczania i stworzenie szans rynkowych na wykorzystywanie surowców wtórnych i produktów odpadowych. ▶

Współpraca jako model sukcesu

Połączyć mocne strony – zgodnie z tą dewizą w 1981 roku powstało pierwsze partnerstwo publiczno-prywatne z udziałem REMONDIS. Spółka PPP założona z władzami miasta Singen, należącego do powiatu Konstancja, to początek historii sukcesu. Dziś grupa REMONDIS liczy ponad 100 spółek PPP, a wśród nich znajduje się spółka joint venture z siedzibą w Singen.

◀ 1985 otwarcie targów Entsorga – Norbert Rethmann, prezes BDE

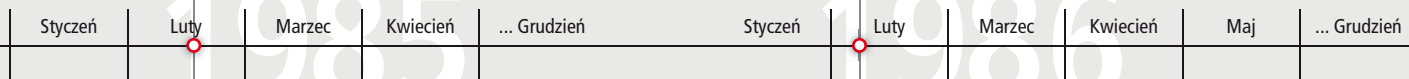
Oddział i administracja w Selm ▶

1985

1985 3. Nowelizacja Ustawy o gospodarowaniu odpadami (AbfG)
uregulowanie kwestii transgranicznego transportu odpadów, ustanowienie podstawowych zasad dotyczących utylizacji odpadów w kraju

1986

1986 4. Nowelizacja jako nowa Ustawa o gospodarowaniu odpadami Ustawa o utylizacji odpadów i unikaniu ich wytwarzania (2. Ustawa o gospodarowaniu odpadami) dalszy rozwój prawa w zakresie odpadów – od prawa dotyczącego usuwania odpadów do prawa w zakresie gospodarki odpadami, nakaz unikania wytwarzania odpadów i nakaz odzysku, który staje się ważniejszy od składowania odpadów.

► Prekursor w technologii wytwarzania kompostu i tworzyw sztucznych

Pierwszym krokiem było uzyskanie patentu w zakresie kompostowania odpadów zielonych w technologii BRIKOLLARE w roku 1981. Dzięki innowacyjnemu sposobowi obróbki REMONDIS znacznie przyspiesza proces produkcji kompostu. Równocześnie przestrzeganie przez firmę najsurowszych kryteriów jakościowych sprawia, że uzyskiwany kompost uznawany jest za bardzo wartościowy i cieszy się dużym popytem.

Na długo przed wprowadzeniem w życie rozporządzenia dotyczącego opakowań REMONDIS bada możliwości przetwarzania opakowań z tworzyw sztucznych.

Dwa lata później Norbert Rethmann zleca wykonanie pierwszych podstawowych eksperymentów w zakresie recyklingu opakowań z tworzywa sztucznego. Dodatkowo honorowy członek obecnej rady nadzorczej i ówczesny dyrektor firmy nabywa zakład tworzyw sztucznych Nordwalde. W zakładzie tym odbywa się przetwarzanie odpadów z tworzyw sztucznych pochodzących z produkcji przemysłowej, w tym poliamidu z branży tekstylnej. Firma łączy w nim wszystkie działania w zakresie tworzyw sztucznych i krok po kroku na najwyższym poziomie kształtuje proces odzysku tworzyw sztucznych, tworząc podwaliny pod działalność firmy REMONDIS PLANO, która obecnie sprzedaje ponad 160 000 ton tworzyw sztucznych rocznie na skalę przemysłową przy zachowaniu najlepszej jakości.

Wyznaczanie kierunku

Norbert Rethmann nie tylko dba o rozwój własnej firmy, ale również w ramach działalności związkowej stara się o wprowadzenie nowoczesnej utylizacji odpadów. W latach 1984-1990 pełnił funkcję prezesa Niemieckiego Związku Gospodarki Wodno-Ściekowej i Surowcami (Bundesverband der Deutschen Entsorgungs-, Wasser- und Rohstoffwirt-

Aż po nowe kontynenty

W 1982 roku REMONDIS zakłada pierwszą filię w Australii, postępując zgodnie ze stwierdzeniem, iż globalnym wyzwaniem w zakresie ochrony środowiska, klimatu i zasobów można sprostać jedynie pod warunkiem realizacji inicjatyw na całym świecie. Słuszność tej drogi potwierdziła pięć lat później Światowa Komisja ds. Środowiska i Rozwoju ONZ, wydając tzw. raport Komisji Brundtland. Raport pod tytułem „Nasza wspólna przyszłość” zawiera opis globalnych strategii zrównoważonego rozwoju, według których „potrzeby obecnego pokolenia są zaspakajane bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na zaspakajanie ich własnych potrzeb”.

schaft e.V. - BDE). Wówczas do grona osób ze świata polityki działających na tym polu należał prof. dr Klaus Töpfer, który w roku 1987 został powołany na stanowisko ministra ochrony środowiska.

Töpfer i Rethmann to wizjonerzy, którzy wcześniej zauważyli, że społeczeństwo konsumpcyjne nie ma przyszłości. To też realiści, którzy wiedzą, że zrównoważony rozwój ma również aspekty ekonomiczne i potrzebuje zaangażowanych oraz efektywnie działających firm. W latach osiemdziesiątych w społeczeństwie zaszły znaczne zmiany: ochrona środowiska staje się dobrem ogólnym, a inicjatywy z nią związane zaczynają być postrzegane nie jako bariera gospodarcza, lecz jako czynnik, który może stać się impulsem do nowych działań. Wymienione czynniki przyczyniły się do imponującej historii sukcesu: Niemcy aspirują do roli prekursora w zakresie ochrony środowiska – w Europie i na całym świecie.

◀ 1987 rozbudowa centrali w Selm

1987 recykling puszek po oleju ▶

1987

1987 rozporządzenie w sprawie zużytego oleju

zobowiązanie punktów sprzedaży do odbioru zużytego oleju i uregulowanie kwestii jego przetwarzania

Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
---------	------	--------	----------	-----	----------	--------	----------	----------	-------------	----------	----------

1987

Szwajcarski REMONDIS liderem gospodarki recyklingowej

OFERTA USŁUG ZOSTAŁA POSZERZONA POPRZEZ POZYSKANIE NOWEJ FIRMY F. & R. STEBLER AG

Jeśli chodzi o długofalowe rozwiązania z zakresu utylizacji substancji niebezpiecznych i recyklingu, wiele podmiotów gospodarczych w Szwajcarii zaufało REMONDIS. Jako jedna z wiodących firm recyklingowych w alpejskiej republice, szwajcarski oddział oferuje wielu szpitalom, gabinetom lekarskim i innym placówkom medycznym bezpieczne i zapewniające czystość rozwiązania z zakresu utylizacji wszelkiego rodzaju odpadów medycznych. Jednak również przedsiębiorstwa przemysłowe i produkcyjne chętnie wykorzystują wygodne, kompletne rozwiązania z zakresu utylizacji odpadów specjalnych i surowców wtórnych. Przejęcie firmy F. & R. Stebler AG umożliwiło poszerzenie oferty usług.

Dla Szwajcarów zadowolenie klientów i bezpieczeństwo stoją zawsze na pierwszym miejscu. W nowoczesnym recyklingu chodzi o to, aby zamknąć obieg surowców w gospodarce zgodnie z zasadą zrównoważonej ochrony zasobów. Należy do tego również bezpieczny transport i utylizacja odpadów płynnych lub towarów niebezpiecznych, takich jak ług potasowy, krzemiany, ług sodowy, i innych substancji pochodzących z produkcji przemysłowej, które muszą być transportowane w specjalnych pojazdach i bezpiecznie utylizowane. REMONDIS Schweiz AG poszerzył swoje portfolio usług poprzez szybkie przejęcie firmy F. & R. Stebler AG w MuttENZ, specjalizującej się w utylizacji i transporcie substancji płynnych. Dzięki temu REMONDIS umocnił się na pozycji lidera w dziedzinie recyklingu na obszarze całej Szwajcarii oraz w dziedzinie utylizacji substancji niebezpiecznych na terenie północno-zachodniej Szwajcarii.

Pierre-André Vasseur, dyrektor generalny spółki REMONDIS Schweiz AG, jest z tego powodu bardzo zadowolony: „Przejęcie firmy F. & R. Stebler AG pozwala nam na optymalne rozszerzenie naszej oferty usług i dalsze umocnienie naszej pozycji na rynku. Poza tym doświadczeni pracownicy z wie-

loletnim stażem w firmie F. & R. Stebler AG wzbogacą nasze know-how”. Obok Manfreda Portmanna, długoletniego kierownika działu administracji i finansów, kierowanie firmą przejmie Paul Nicolet jako partner kooperacyjny w dziale sprzedaży i transakcji. W fazie przejściowej do dyspozycji zespołu pozostaje dotychczasowy właściciel, Roland Stebler. Wszyscy pracownicy firmy F. & R. Stebler AG zostają zatrudnieni w REMONDIS Schweiz AG. Szwajcarscy klienci odniosą w przyszłości jeszcze większe korzyści dzięki podniesieniu kompetencji z zakresu utylizacji płynnych i stałych odpadów przemysłowych i produkcyjnych.

Fakty

REMONDIS Schweiz AG został założony w 1999 roku i zatrudnia dziś 50 pracowników w trzech zakładach mieszczących się w Schaffhausen, Bazylei i Genewie. Wykorzystując 25 pojazdów użytkowych i 3 zakłady przetwarzania odpadów, REMONDIS Schweiz AG transportuje rocznie ponad 40 000 ton odpadów. REMONDIS Schweiz AG w ciągu ostatnich 12 lat osiągnął pozycję lidera na rynku szwajcarskim, wprowadzając długofalowe rozwiązania z zakresu utylizacji substancji niebezpiecznych i recyklingu. Ponadto spółka jest partnerem dostarczającym usługi różnym gminom takim jak np. miasto Bazylea oraz zajmuje się zbiórką odpadów i surowców z gospodarstw domowych.

Prawo

W oczekiwaniu na rozporządzenie

DŁUGA DROGA DO JASNEGO OKREŚLENIA REGUŁ DOTYCZĄCYCH ALTERNATYWNYCH MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

REMEX

W Niemczech nie ma jednolitego prawa dotyczącego recyklingu odpadów mineralnych. Choć ich roczna produkcja przekracza 200 milionów ton, zasady postępowania z tymi materiałami nie są uregulowane na szczeblu ogólnokrajowym. Już od lat postuluje się wprowadzenie jednoznacznych przepisów. Jednak ich stworzenie, jak widać, wydaje się być bardzo trudne.

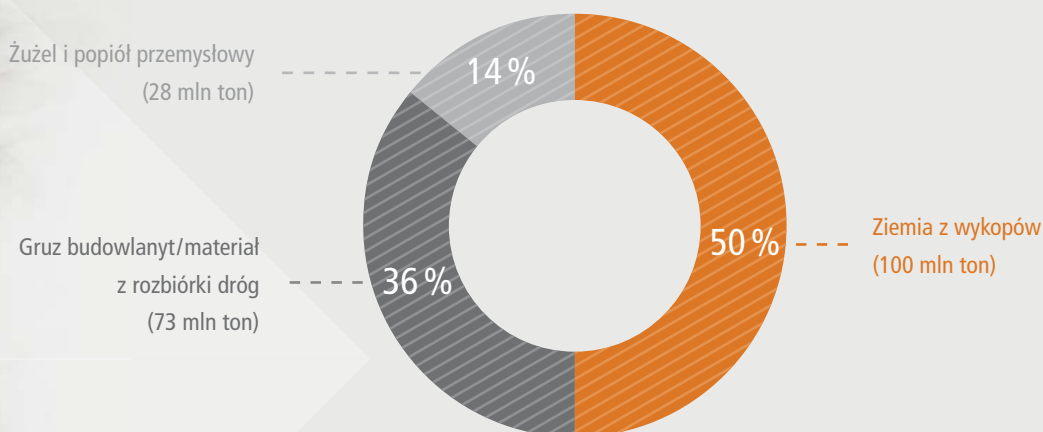
200 milionów ton odpadów mineralnych rocznie stanowi 60 procent wszystkich odpadów produkowanych w Niemczech.

Podstawą prawną recyklingu odpadów mineralnych są obecnie prawnie niezobowiązujące przepisy techniczne z 1997 roku – dokument Mitteilung 20. grupy roboczej krajów związkowych ds. odpadów (LAGA). Z biegiem czasu został on zmodyfikowany, jednak tylko częściowo. Przepisy te nie we wszystkich punktach nadążają za rozwojem naukowym i prawnym, czego skutkiem jest nieuporządkowany stan prawny, który pozwala krajom związkowym na indywidualną interpretację i realizację. Ogólnokrajowe rozporządzenie w sprawie alternatywnych materiałów budowlanych powinno zapewnić zgodność z prawem, stworzenie

jednoznacznych warunków konkurencyjnych i ułatwień administracyjnych. Jednak prace nad projektem posuwają się bardzo powoli.

Pilna potrzeba wprowadzenia ogólnokrajowych wytycznych

Już pod koniec lat 90. oczywista była konieczność wprowadzenia zmian w dokumencie Mitteilung 20. Nie udało się jednak dopasować komunikatu LAGA do stanu wiedzy wynikający z badań naukowych i obowiązujących już przepisów o ochronie wód i gleby. W celu przyspieszenia

harmonizacji grupy robocze krajów związkowych do spraw odpadów, wody i gleby sporządziły dokumenty podstawowe. Grupy robocze zwróciły się do rządu federalnego o opracowanie jednolitych, obowiązujących na terytorium całego kraju przepisów na podstawie sporządzonych dokumentów podstawowych.

Projekty robocze rządu federalnego

Federalne Ministerstwo Ochrony Środowiska zajęło się opracowaniem nowego rozporządzenia w sprawie alternatywnych materiałów budowlanych. W ramach ustawy zawierającej zmiany przepisów różnych ustaw mają zostać określone wymagania dotyczące nieszkodliwego stosowania alternatywnych materiałów budowlanych oraz nowe wymagania dotyczące zasypywania dołów i zawałów poprzez zmianę rozporządzenia o ochronie gleb. Pierwszy projekt przedłożono w grudniu 2007 roku.

Z powodu odmiennych stanowisk zajmowanych przez resort federalny, ministerstwa krajów związkowych, stowarzyszenia ekologiczne i gospodarkę zmieniono projekt roboczy rozporządzenia. Od początku 2011 roku dostępny jest nowy projekt. Jest on przygotowany w formie „ustawy zawierającej zmiany przepisów różnych ustaw” i składa się z kilku artykułów. Artykuł 1 zmienia rozporządzenie w sprawie wód gruntowych i normalizuje w szczególności kryteria nieszkodliwego wykorzystywania alternatywnych materiałów budowlanych oraz zasypywanie dołów i zawałów w odniesieniu do dopuszczalnych koncentracji substancji szkodliwych w wodzie infiltracyjnej. Artykuł 2. to właściwe

rozporządzenie w sprawie alternatywnych materiałów budowlanych, a artykuł 3. modyfikuje rozporządzenie w sprawie ochrony gleby.

Zagrożenie dla wskaźników recyklingu?

Odnosnie do każdego alternatywnego materiału budowlanego rozporządzenie określa parametry materiału, które muszą być zachowane podczas monitorowania jakości. Ponadto określone są dopuszczalne sposoby zastosowania. W związku z przewidywanymi przyszłymi możliwościami wykorzystywania w przypadku niektórych alternatywnych materiałów budowlanych istnieją wątpliwości, czy uda się utrzymać obecne wskaźniki recyklingu, czy też część materiałów nie trafi na wysypisko. Dotyczy to w szczególności wysokich wymagań dotyczących zawartości siarczanu w materiale w przypadku materiałów recyklingowych.

Ponadto aktualny projekt przewiduje nową metodę oceny materiałów – test kolumnowy. Rozporządzenie w sprawie ochrony gleby i ustawa o składowiskach wykorzystują z kolei test wstrząsowy. W praktyce wymaga to wielokrotnych czasochłonnych badań. Przykładowo, jeśli odpad mineralny jest przeznaczony do recyklingu, lecz ze względu na jego skład będzie to zabronione.

Z powodu bardzo kompleksowej materii i częściowo poważnych wątpliwości ogólnokrajowe przepisy najprawdopodobniej nie pojawią się zbyt szybko. Nadal niepewna jest sytuacja recyklingu największego strumienia ilościowego w Niemczech.

Obecny wskaźnik recyklingu odpadów mineralnych w Niemczech przekracza 70 procent.

Większa akceptacja alternatywnych mineralnych materiałów budowlanych

Jakie będą dalsze losy rozporządzenia w sprawie alternatywnych materiałów budowlanych? Dr nauk przyrodniczych Axel Kopp, dyrektor w Federalnym Ministerstwie Ochrony Środowiska, w rozmowie z Bertholdem Heuserem, prokurentem firmy REMEX Mineralstoff GmbH.

B. Heuser: O rozporządzeniu w sprawie alternatywnych materiałów budowlanych mówi się od dawna. Czy można liczyć na jego wydanie jeszcze w tej kadencji?

dr A. Kopp: Mam nadzieję, że jeszcze w tym roku uda się nam przedłożyć kolejny skonsolidowany projekt roboczy bądź też projekt opracowany przez referenta. Jeśli weźmiemy to pod uwagę, uchwalenie rozporządzenia jeszcze w tej kadencji wydaje się bardzo prawdopodobne.

B. Heuser: Obecnie zasadniczym punktem rozporządzenia jest trudna do uzyskania zawartość siarczynu w materiale, która decyduje o zastosowaniu recyklingowych materiałów budowlanych. Przemysł recyklingowy ostrzega przed drastycznym spadkiem współczynnika recyklingu. Czy istnieje jakieś wyjście z tej sytuacji?

dr A. Kopp: Nowy projekt roboczy przewiduje zawartość siarczynu w materiale, która umożliwi osiągnięcie łącznego współczynnika recyklingu wynoszącego 80 procent w okresie przejściowym do 2020 roku dla dwóch najlepszych klas jakości. Jednak na okres od 2020 roku wartości materiału przewidują zawartość gipsu, których nie da się praktycznie uzyskać z technicznego punktu widzenia. Dlatego obecnie poszukujemy rozwiązań, które dopuszczą minimalną zawartość gipsu, która będzie z jednej strony wykonalna technicznie, a z drugiej uzasadniona ekonomicznie.

B. Heuser: Z krytyką spotkała się również nowa metoda kolumnowa. Czy wynikające z tej metody dodatkowe nakłady są Pana zdaniem uzasadnione, czy brane są pod uwagę jakieś inne rozwiązania?

dr A. Kopp: W przyszłości zarówno metoda kolumnowa, jak i wstrząsowa o proporcji woda/faza stała wynoszącej 2:1, będą stanowić równorzędne standardowe metody. Aby uniknąć podwójnych badań, określimy znormalizowane współczynniki przeliczeniowe dla odpowiednich wartości przyporządkowanych w ustawie o składowiskach.

Recykling substancji nieorganicznych oznacza ochronę zasobów

Należąca do grupy REMONDIS firma REMEX specjalizuje się w dziedzinie utylizacji substancji nieorganicznych i produkcji materiałów budowlanych. Przedsiębiorstwo przetwarza blisko 10 milionów ton materiałów nieorganicznych rocznie. Powstałe w ten sposób wysokiej jakości produkty wykorzystywane są do budowy i naprawy torów, budownictwa ziemnego, betonowego, budowy dróg i szlaków komunikacyjnych oraz ścian dźwiękochłonnych, nasypów drogowych, składowisk i rekultywacji.

Dr nauk przyrodniczych Axel Kopp, dyrektor w Federalnym Ministerstwie Ochrony Środowiska

Berthold Heuser, prokurent firmy REMEX Mineralstoff GmbH

B. Heuser: Zgodnie z dotychczasową koncepcją zasypywanie wykopów budowlanych stałoby się znacznie trudniejsze. W szczególności w segmencie nieznacznie zanieczyszczonych gruntów z wykopów istnieje coraz mniej alternatyw. Mogłoby to doprowadzić do trudności w branży utylizacyjnej.

dr A. Kopp: Zmiana w Federalnym rozporządzeniu o ochronie gleb podobnie jak rozporządzenie dotyczące alternatywnych materiałów budowlanych przewiduje zasypanie, które nie wymaga zezwolenia. Należy tutaj jednak zachować rygorystyczne kryteria. Dlatego w wyniku badania pojedynczych przypadków przez właściwe organy istnieje również możliwość dopuszczenia bardziej zanieczyszczonych gleb lub materiałów, jeśli warunki miejscowe pozwalają na nieszkodliwe zasypanie.

B. Heuser: Istnieją wysokie wymagania dotyczące jakości mineralnych materiałów budowlanych. Jaką koncepcję zabezpieczenia jakości przewiduje rozporządzenie?

dr A. Kopp: Alternatywne materiały budowlane mają być poddawane regularnym wewnętrznym i zewnętrznym kontrolom przestrzegania wartości materiału. Opracowany system odpowiada w dużej mierze kontrolom stosowanym dotąd głównie w budownictwie drogowym do badania parametrów budowlano-fizycznych.

B. Heuser: Pomimo równorzędnych właściwości budowlano-fizycznych, alternatywnym względem uzyskanych poprzez recykling materiałów budowlanych, coraz trudniej im jest uzyskać taką samą popularność co naturalne materiały budowlane. Czy uważa Pan, że opracowane rozporządzenie pomoże w tej kwestii?

„Rozporządzenie w sprawie alternatywnych materiałów budowlanych wyznaczy nowe kryteria ich stosowania, uwzględniając najnowsze wyniki badań naukowych”.

Dr Axel Kopp, Federalne Ministerstwo Ochrony Środowiska

dr A. Kopp: Rozporządzenie w sprawie alternatywnych materiałów budowlanych określi w przyszłości jednolite wymagania dotyczące stosowania wszystkich istotnych alternatywnych materiałów budowlanych i jasno określi dopuszczalność ich stosowania. Powinno to mieć pozytywny wpływ na decyzje inwestorów budowlanych i znacznie polepszyć dopuszczalność mineralnych alternatywnych materiałów budowlanych.

B. Heuser: Dziękuję bardzo za rozmowę i opinie na temat przyszłości.

Turcja – boom n

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA DLA DYREKTORÓW FIRMY REMONDIS W ANTALYI PODKREŚLA ZNACZENIE REGIONU

Turcja należy do najprężniej rozwijających się krajów na świecie. W roku 2010 produkt krajowy brutto wzrósł o 8,9 procent. Wartość, o której inne kraje w dzisiejszych czasach mogą tylko pomarzyć. Niektórzy eksperci porównują Turcję do tygrysów gospodarczych, takich jak Chiny czy Brazylia. Nieustający również w 2011 roku wzrost pozwala Turcji zwiększyć polityczne znaczenie w regionie krajów arabskich i pobliskich obszarów Azji. REMONDIS już kilka lat temu rozpoczął działalność w Turcji i obecnie zalicza się do największych usługodawców z branży gospodarki wodnej i recyklingu. Dlatego Antalya była idealnym miejscem do zorganizowania międzynarodowego spotkania dyrektorów generalnych firmy REMONDIS.

W portowym mieście Antalya, ważnym ośrodku turystycznym i handlowym leżącym na tureckim wybrzeżu Morza Śródziemnego, odbyła się tegoroczna międzynarodowa konferencja dla dyrektorów REMONDIS

ad Bosforem

Prof. dr Ulrich Rudolph, dyrektor generalny biura doradczego z zakresu techniki wodnej i zarządzania

Członek zarządu REMONDIS, Egbert Tölle, w rozmowie z burmistrzem miasta Antalya, prof. dr Mustafą Akaydinem

Harald Zenke, rzecznik zarządu banku KfW

REMONDIS zaprosił wyznaczone osoby do Antalyi. Ze wszystkich dyrektorów najdłuższą drogę przebyli Luke Agati z australijskiego Sydney oraz Allan Rushworth z Auckland w Nowej Zelandii. Od 14 do 16 września uczestnicy konferencji z 28 krajów omawiali aktualne wyniki, cele, przejęcia firm i projekty poszczególnych spółek krajowych. Szczególną uwagę podczas prezentacji i rozmów poświęcono pozycji na rynkach lokalnych w porównaniu z konkurencją oraz na strategii mającej na celu dalszą ekspansję i zwiększenie udziału REMONDIS na rynkach docelowych. Uczestnicy próbowali także prognozować sytuację aż do roku 2015.

Trzeciego dnia konferencji zespół dyrektorów REMONDIS powitał kolejnych wybitnych gości. Po mowie wprowadzającej wygłoszonej przez członka zarządu REMONDIS Egberta Tölle, burmistrz miasta Antalya, prof. dr Mustafa Akaydin, omówił aktualną sytuację w branży gospodarki odpadami i gospodarki wodnej w Turcji. Zwracając się do ekspertów REMONDIS z dziedziny gospodarki wodnej i recyklingu sformułował on bardzo konkretne cele i życzenia na przyszłość. Antalya jest nie tylko najszybciej rozwijającym się centrum

turystycznym Riwiery Tureckiej. Milionowe miasto ze swoją dobrze rozbudowaną infrastrukturą stało się ważnym miejscem inwestycji międzynarodowych firm. Bez wątpienia niesie to za sobą nowe wyzwania dla gospodarki wodnej i recyklingu, a w tych branżach firma REMONDIS może być bardzo pomocna.

Finansowanie przyszłych inwestycji w infrastrukturę

Prof. dr Karl-Ulrich Rudolph, dyrektor generalny biura doradczego (nazwanego jego imieniem) z zakresu techniki wodnej i zarządzania, wygłosił wykład pod tytułem „Bez wody nie ma życia” odpowiadający na pytanie, jakie konkretne działania miasta na całym świecie mogą wykonać w celu poprawy gospodarki wodnej. Już dziś REMONDIS oferuje ponad 7 milionom mieszkańców Turcji nowoczesne usługi z zakresu zaopatrzenia w wodę i oczyszczania ścieków. Harald Zenke, rzecznik zarządu banku KfW, szczegółowo omówił różne modele finansowania infrastruktury. W obliczu kosztownych inwestycji, które są konieczne w gospodarce wodnej i recyklingu na skutek znaczącego rozwoju gospodarki w Turcji, kwestie finansowania mają bardzo duże znaczenie. ▶

Turcja zyskuje coraz większe znaczenie pod względem gospodarczym oraz jako pośrednik pomiędzy Europą i Azją.

Suszenie osadów ściekowych za pomocą słońca w bezpośrednim porównaniu z innymi metodami jest najbardziej ekonomiczną technologią

- ▶ Międzynarodowa konferencja dyrektorów zakończyła się wspólnym grillem i dyskusjami z ekspertami. Praca na wschodzącym tureckim rynku dopiero się zaczyna.

REMONDIS Burcu w Izmirze jest strategicznie położony w centrum szybko rozwijającego się regionu zachodniej Turcji.

REMONDIS w Turcji zajmuje już bardzo dobrą pozycję

Oba główne oddziały REMONDIS w Turcji mają już wielu klientów przemysłowych. Do nowych, pozyskanych w tym roku klientów REMONDIS i REMONDIS Burcu należą między innymi Mercedes, Coca Cola Company, Philip Morris i ISE Automotive Group. Oprócz dalszego pozyskiwania klientów w sektorze przemysłowym, w coraz większym stopniu następuje koncentracja na usługach dla gmin oraz rozwoju usług w branży gospodarki wodnej. Do ostatniej kategorii należy pionierski projekt w mieście Fethiye.

REMONDIS już od wielu lat zarządza biologiczną oczyszczalnią ścieków w Fethiye. Ten projekt prowadzony w turystycznym i portowym mieście położonym nad Morzem Śródziemnym ma duże znaczenie dla działalności związanej z gospodarką wodną w całej Turcji. W ramach przetargu przeprowadzonego przez miasto udało się też zdobyć zlecenie na budowę, zarządzanie i finansowanie nowo wybu-

dowanej słonecznej suszarni osadów ściekowych należącej do oczyszczalni miasta Fethiye. W ramach realizacji projektu wybudowane zostaną dwie przepuszczające światło słoneczne hale do suszenia, przypominające szklarnie, w których osady ściekowe wpływające do oczyszczalni będą osuszane energią słoneczną, co ułatwi ich składowanie. Dotąd składowanie odpadów odbywało się bez uprzedniego suszenia, co było przyczyną problemów na wysypisku i zwiększało koszty.

Technologia przyszłości — słoneczna suszarnia osadów ściekowych

Projekt słonecznej suszarni osadów ściekowych w Fethiye dla firmy REMONDIS w Turcji jest dużym sukcesem pod wieloma względami. Przede wszystkim, pierwszy raz udało się zrealizować komunalny projekt związany z infrastrukturą ściekową. Inne gminy mają podobne potrzeby, dlatego należy się liczyć z realizacją podobnych projektów w całej Turcji. Ponadto budowa i zarządzanie słoneczną suszarnią osadów ściekowych jest wspaniałym przykładem minimalizacji emisji CO₂ i zastosowania alternatywnych źródeł energii w technologiach wymagających ogromnej ilości energii.

Dzięki konsekwentnemu zastosowaniu alternatywnych źródeł energii w formie energii słonecznej do środowiska emitowana jest znacznie mniejsza ilość CO₂ niż w przypadku konwencjonalnych metod suszenia.

Poza tym decydującą rolę odgrywa tutaj ekonomiczność przedsięwzięcia. Suszenie osadów ściekowych za pomocą słońca w bezpośrednim porównaniu z innymi metodami jest najbardziej ekonomiczną technologią. Porównywalnie

niskie koszty inwestycji i eksploatacyjne idą w parze z wysoką skutecznością działania zakładu. Dzięki nowoczesnej technologii przyszłe oczyszczanie ścieków i ich eksploatacja mogą być znacznie wydajniejsze pod względem ekologicznym i ekonomicznym. Będą też potrzebować o wiele mniej zasobów do wydajnego działania. Realizacja tego projektu potwierdza pozycję lidera REMONDIS na rynku usług w branży gospodarki wodnej i ściekowej w Turcji.

Rozbudowa infrastruktury gospodarki wodnej i recyklingu musi postępować wraz z rozwojem kraju.

„Turcja jest jednym z najprężniej rozwijających się rynków gospodarki wodnej i recyklingu. REMONDIS będzie nadal rozszerzał swoją działalność w kraju”. Egbert Tölle, członek zarządu REMONDIS

Odwiedziny delegacji rady nadzorczej REMONDIS Burcu w Izmirze

7 września delegacja odwiedziła zakład w Izmirze. W jej skład wchodził: honorowy przewodniczący rady nadzorczej grupy RETHMANN – Norbert Rethmann, jego syn dr Martin Rethmann – przewodniczący rady nadzorczej, członek zarządu REMONDIS Egbert Tölle oraz przyjaciele i partnerzy firmy REMONDIS. Założona w roku 2010 firma REMONDIS Burcu, spółka joint venture zawarta pomiędzy firmami REMONDIS i Burcu Ltd., stała się ważnym podmiotem gospodarki wodnej i recyklingu w regionie znacznie większym niż tylko obszar Izmiru. 400 pracowników zatrudnionych w zakładzie w mieście Izmir obsługuje klientów w całym regionie oraz w Samsun, Manisie i Antalyi. Oprócz gmin, klientami firmy są liczne międzynarodowe koncerny. Głównym zadaniem firmy jest zbiórka, transport i przetwarzanie odpadów przemysłowych. Odzyskane surowce REMONDIS Burcu wykorzystuje w przeważającej części na rynku tureckim. Norbert Rethmann i dr Martin Rethmann wykorzystują okazję do

rozmowy z lokalnymi politykami, takimi jak gubernator Izmiru, pan Cahit Kirac i burmistrz Izmiru, pan Aziz Kocaoglu. Izmir liczy prawie 4 miliony mieszkańców i jest trzecim pod względem wielkości miastem w Turcji. 20 procent przemysłu całego kraju jest zlokalizowane w regionie, który swoją nazwę wzięło od miasta Izmir.

Efektywność

Przygotowani na przyszłość

REMONDIS ARZAMAS SERVICE MUSI SPROSTAĆ WYZWANIAM ROSYJSKIEGO RYNKU WODNO-KANALIZACYJNEGO

Z jednej strony duże potrzeby inwestycyjne, z drugiej spadek dochodów – ten, kto w Rosji chce przyczynić się do postępu w gospodarce wodnej, musi pogodzić ze sobą obie te kwestie. OOO REMONDIS Arzamas Service pokazuje, jak to zrobić. Pomimo niesprzyjających uwarunkowań partnerstwo publiczno-prywatne osiąga widoczne sukcesy.

Zmiana z zarządzania komunalnego na przedsiębiorstwo PPP doprowadziła w Arzamasie do reorganizacji zorientowanej na przyszłość gospodarki wodnej.

Niżny Nowogród – obszar administracyjny w europejskiej części Rosji. Trzecim pod względem wielkości miastem liczącym 120 tys. mieszkańców jest Arzamas. 1 maja 2010 roku OOO REMONDIS Arzamas Service przejął tutaj zadania związane z zaopatrzeniem w wodę i odbiór ścieków. Oprócz obszaru miasta firma obsługuje również tereny w rejonie arzamaskim.

Wiele się zmieniło od momentu rozpoczęcia wspólnego przedsięwzięcia, w którym udział bierze miasto oraz REMONDIS. Widać to w szczególności w dziedzinie infrastruktury. Logistyka i technologia przeszły zasadniczą modernizację, zakres obsługiwanej sieci zwiększył się o ponad 50 procent. Pod względem technicznym głównym celem jest automatyzacja przepompowni, wdrożenie systemu geoinformacyjnego oraz rozwój systemu zarządzania awariami, ciśnieniem i nieszczelnościami. Obsługę klienta optymalizuje nowoczesne centrum obsługi klienta, w którym

mieszczą się również sale szkoleniowe i kierownictwo służb technicznych. Oprócz tego pracownicy spółki PPP otrzymali nowo zaaranżowane pokoje oraz fundusz socjalny do samodzielnego zarządzania.

Duże potrzeby inwestycyjne i niewielkie dochody

Koniecznym warunkiem rozwoju były inwestycje – zarówno w majątek trwały, jak i infrastrukturę. Pod tym względem nadal jest wiele do zrobienia. Przewidziano kolejne innowacje techniczne. Sukcesywna wymiana przestarzałej sieci rurociągów nastąpi natychmiast po określeniu warunków realizacji inwestycji. Dla OOO REMONDIS Arzamas Service wszystko to wiąże się ze znacznymi nakładami finansowymi. Nie jest łatwo je zdobyć, ponieważ zmienione uwarunkowania negatywnie wpływają na rentowność – regulacja taryfowa w gospodarce komunalnej i przepisy prawne zobowiązujące do rozliczania dostaw wody w zależności od stanu faktycznego przyniosły odbiorcom odczuwalne od-

00049

Oszczędność wody jest ważna również w Rosji. Już dziś znaczną część wody w Arzamasie rozlicza się na podstawie wskazań liczników.

ciążenie finansowe. Dla gospodarki wodnej wiążą się one jednak z mniejszymi dochodami – sytuacja, która zagraża niezbędnymi i pilnymi inwestycjom w infrastrukturę sieci.

Skuteczna koncepcja redukcji kosztów

Aby zapewnić dalszy rozwój lokalnej gospodarki wodnej, przedsiębiorstwo PPP stosuje szeroko zakrojone instrumentarium. Jego podstawy obejmują jednocześnie trzy dziedziny – wyposażenie kapitałowe, metody zarządzania i optymalizację techniczną. Dzięki własnemu kapitałowi spółka posiada niezbędną do tego celu płynność finansową. Nowoczesne zarządzanie przedsiębiorstwem zapewnia równoległe przejrzystość kosztów i bezpieczeństwo planowania. Należą do tego również kompleksowe aspekty handlowe, np. controlling techniczny. Jego zadaniem jest ciągła identyfikacja możliwości optymalizacji i sterowanie opierającymi się na nich procesami optymalizacji, na przykład w zakresie konserwacji lub zmniejszenia strat wody.

Inicjatywy wspierają sukces przedsiębiorstwa

Strategia firmy OOO REMONDIS Arzamas Service osiąga zamierzone efekty – po odjęciu wskaźnika inflacji koszty eksploatacyjne, pomimo znacznej rozbudowy sieci rurociągów pozostają prawie niezmienione. Wzrost efektywności osiągnięto w znacznym stopniu poprzez zmianę organizacji pracy. W ten sposób udało się na przykład zredukować o 40 procent zużycie paliwa i tym samym obniżyć odpowiednie pozycje kosztowe. Również w zarządzaniu energią spółka PPP osiągnęła postępy. Już niewielkie zmiany technologiczne przyniosły znaczący efekt. Staranny dobór nowych pomp dodatkowo poprawi bilans energetyczny w następnych latach. Wniosek wszystkich udziałowców: OOO REMONDIS Arzamas Service jest świetnie przygotowana i również w przyszłości będzie miała wpływ na gospodarkę wodną Rosji.

REMONDIS®
ARZAMAS

Ścieki technologiczne – wyzwanie dla przemysłu

MODEL KONTRAKTINGU JAKO ROZWIĄZANIE W PRZYPADKU UZDATNIANIA ŚCIEKÓW TECHNOLOGICZNYCH

REMONDIS®

Duża presja ze strony konkurencji w połączeniu z wymaganiami wynikającymi z przepisów prawnych zmusza wiele przedsiębiorstw z sektora przemysłu metalowego i motoryzacyjnego do ciągłej optymalizacji procesów uzdatniania swoich ścieków technologicznych. Z powodu wydajności i kosztów o wiele lepiej jest polegać w tym zakresie na kompetentnym partnerze, niż utrzymywać w gotowości własne zasoby. REMONDIS Aqua udowodnił swoje kompetencje w zakresie uzdatniania ścieków technologicznych, realizując wiele pionierskich projektów. W symposium w Witten, które było wspierane przez REMONDIS, uczestniczyło wielu jej specjalistów. Była to wspaniała okazja do rozmów z ekspertami ds. gospodarki wodnej oraz nawiązania kontaktów mogących zaowocować przyszłą współpracą.

W dziedzinie przemysłowego uzdatniania ścieków technologicznych REMONDIS może pochwalić się licznymi doświadczeniami zdobytymi na arenach krajowej i międzynarodowej.

Uczestnikiem uroczystości był między innymi Karl Haase, przewodniczący zarządu Deutschen Edelstahlwerke GmbH w Witten, który mówił o tym, jak istotne dla całego przemysłu metalowego i motoryzacyjnego jest efektywne pod względem kosztów i wydajne z punktu widzenia zasobów uzdatnianie ścieków technologicznych. Kolejnym mówcą był dr Paul Lodde, partner w kancelarii Harnischmacher – Löer – Wensing w Münster, który poruszył kwestie odpowiedzialności cywilnej wynikającej ze zaktualizowanej ustawy o gospodarce wodnej. Josef Robert, inżynier z Fraunhofer-Institut UMSICHT w Oberhausen, przedstawił obszerny przegląd stanu rozwiązań technologicznych oraz nowych trendów.

Praktyczna strona pomyslnie wdrożonych koncepcji efektywnego i chroniącego zasoby uzdatniania ścieków technologicznych została przedstawiona na wykładach inż. Jensa Schelpa z MAN Truck & Bus AG München oraz dra Brunona Schwaba, uprzednio prezentującego Ruhr-Zink GmbH Datteln. Inż. (FH) Gerhard Simon z firmy REMONDIS Aqua zademonstrował możliwość optymalizacji uzdatniania ścieków technologicznych w ramach modelu kontraktowania. Szczególną zaletą tego wariantu dla zakładu produkcyjnego

jest możliwość przeniesienia ryzyka związanego z wyborem technologii, budowy i eksploatacji na kompetentnego usługodawcę, a tym samym utrzymania kosztów na przewidywalnym poziomie.

W wykładzie końcowym dyplomowany sprzedawca Marcus Lodde z Agencji Efektywności (Effizienz-Agentur NRW) w Duisburgu przekazał bardzo pomocne wskazówki dotyczące sposobu, w jaki przedsiębiorstwa mogą korzystać z realizowanych na dużą skalę programów wspierających projekty uzdatniania ścieków technologicznych.

W dziedzinie przemysłowego uzdatniania ścieków technologicznych REMONDIS może pochwalić się licznymi doświadczeniami zdobytymi w krajowych i międzynarodowych projektach kontraktowania. Podczas ich realizacji stosowane są takie technologie, jak technologia membranowa, ultrafiltracja oraz procesy chemiczno-fizyczne, a także procesy mające na celu optymalizację eksploatacji. REMONDIS powołuje również własnych pełnomocników ds. ochrony wód. Poniżej wymieniono znanych klientów, jak MAN Truck & Bus AG, Deutsche Nickel GmbH, BASF Coating w Münster, Pilkington Automotive, AkzoNobel w Rotterdamie, oraz przedsiębiorstwa sektora spożywczego, np. grupa Valensina, DMK Deutsches Milchkontor i Lorenz Snack-World. W ramach swoich działań na terenie Indii REMONDIS Aqua zajmuje się uzdatnianiem ścieków technologicznych między innymi dla grup TATA, Volkswagen i Lanxess. W hiszpańskiej Walencji REMONDIS zajmuje się odzyskiwaniem energii ze ścieków poprodukcyjnych dla WILD Valencia. Energię zgromadzoną w ściekach można odzyskać w postaci biogazu i wykorzystać. Biogaz stosowany jest w zastępstwie gazu miejskiego, co korzystnie wpływa na produkcję.

Już dzisiaj ponad miliard ludzi nie ma dostępu do czystej wody pitnej.

Member of

German Water Partnership

Gospodarka wodna

Skuteczna inicjatywa

REMONDIS AQUA INTERNATIONAL JEST CZŁONKIEM GERMAN WATER PARTNERSHIP

Każdy potrzebuje wody. Jednakże jej zużycie gwałtownie rośnie, a zasoby się kurczą. Ta tendencja stanowi na całym świecie jedno z największych wyzwań, któremu sprostać można jedynie pod warunkiem zastosowania rozwiązań zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju. Coraz bardziej pożądaną staje się więc wiedza i technologia stosowana w niemieckim sektorze wodnym, którego przedstawiciele współpracują na rynkach zagranicznych pod szyldem German Water Partnership.

Partnerstwo German Water Partnership (GWP) założono wiosną 2008 roku. Obecnie zrzesza ono 320 członków, do których należą firmy, takie jak np. REMONDIS Aqua International, oraz instytuty i związki z niemieckiego sektora wodnego. W przypadku kompleksowych działań GWP współpracuje na zasadach partnerstwa z ministerstwami: ochrony środowiska, badań, rozwoju i gospodarki oraz ministerstwem spraw zagranicznych Niemiec.

Celem inicjatywy sieciowej jest zapewnienie jak największej liczbie ludzi dostępu do czystej wody. Członkowie zrzeszenia są przekonani, że znak jakości „Made in Germany” stanowi na globalnym rynku wodnym doskonały atut. Ponieważ niemieckie firmy mają nie tylko długoletnie doświadczenie w ochronie i w uzdatnianiu wody, ale również dysponują specjalistyczną wiedzą i nowatorską technologią.

Aktywna działalność międzynarodowa

Partnerstwo GWP wybrało 17 krajów i regionów, w których podjęto intensywne działania. Organizacja uczestnictwa w targach i kongresach odbywa się w ramach krajowych grup roboczych, które zapraszają również na warsztaty i spotkania w krajach docelowych oraz przyjmują delegacje specjalistów z dziedziny gospodarki wodnej i decydentów z całego świata.

Przykładem wszechstronnego działania jest pierwsza impreza pod nazwą GWP-Day z udziałem delegacji niemieckich i tureckich, którą zorganizowano w marcu 2011 roku w Ankarze. Podczas odbywających się w tym czasie spotkań nawiązano międzynarodowe relacje oparte na współpracy i zainicjowano konkretne projekty. Jeszcze w tym roku odbędą się kolejne imprezy w Chorwacji i Rosji oraz sympozjum w Egipcie i seminarium wyjazdowe w Chinach.

REMONDIS Aqua prezentuje podczas GWP-Day w Ankarze doświadczenia i perspektywy swojej firmy w Turcji

Bezpieczeństwo z jednego źródła

AS-CONTROL OFERUJE W CAŁYCH NIEMCZECH KOMPLEKSOWE USŁUGI ZWIĄZANE Z SEPARATORAMI

AS-CONTROL

Wiele zakładów ma obowiązek ochrony wód gruntowych i oczyszczania silnie zanieczyszczonych ścieków. Znaczące wsparcie w tym zakresie otrzymują one dzięki segmentowi usług AS-CONTROL firmy REMONDIS ALVA GmbH w Herne. Cztery pola działalności tego usługodawcy obejmują całe spektrum profesjonalnych usług związanych z separatorami.

Wymogi ustawowe dotyczące oczyszczania ścieków są wysokie. AS-CONTROL wie, jak rozwiązać problemy swoich klientów.

Te konieczne ze względu na ochronę środowiska działania stanowią duże wyzwanie dla małych i średnich firm: w celu oczyszczania ścieków z silnych zanieczyszczeń, np. starego oleju lub tłuszczów, konieczne jest zbudowanie i użytkowanie separatorów dla warsztatów samochodowych, firm spedycyjnych, stolówek i restauracji. Dzięki segmentowi usług AS-CONTROL firma REMONDIS ALVA oferuje profesjonalne wsparcie w małych i dużych przedsięwzięciach związanych z separatorami – od regularnego oczyszczania i konserwacji poprzez kompleksową kontrolę, aż po całkowite odnowienie instalacji.

Przestrzeganie przepisów ustawy

Regularne czyszczenie, kontrola i konserwacja instalacji to podstawa oczyszczania ścieków. Usługi AS-CONTROL obejmują nie tylko opróżnianie i oczyszczanie separatorów oleju, benzyny i tłuszczu, ale również czyszczenie, konserwację oraz odnawianie studzienek. Nowoczesne pojazdy

z urządzeniami do splukiwania ścieków i kompleksowo wyposażone pojazdy do konserwacji i renowacji gwarantują uzyskanie odpowiednich rezultatów. Wysoko wykwalifikowani pracownicy przejmują określony przez ustawodawcę obowiązek comiesięcznych lub copółrocznych kontroli i konserwacji separatorów.

Usługi AS-CONTROL zapewniają pozytywne wyniki obowiązkowego przeglądu instalacji przeprowadzanego co pięć lat. Jeśli mimo to wystąpi potrzeba wprowadzenia ulepszeń, specjalistyczny zakład certyfikowany zgodnie z ustawą o gospodarce wodnej wskazuje możliwości modernizacji: AS-CONTROL przywraca separatory do nienagannego stanu dzięki szerokiej palecie usług – od wstępnego oczyszczania podłoża poprzez uszczelnianie zabezpieczające przed wpływaniem wód gruntowych i wypływaniem ścieków aż po przeprofilowanie i nakładanie powłok.

Maksymalna ochrona środowiska: specjalnie wyposażone pojazdy AS-CONTROL umożliwiają czyszczenie nawet skażonych kanałów

Gospodarka recyklingowa

RENOX – specjalistyczna chemia pod ścisłą kontrolą

REMONDIS INDUSTRIE SERVICE URUCHAMIA NOWY ZAKRES USŁUG POD NAZWĄ RENOX

Na spotkaniu organizacyjnym w zakładzie w Bramsche, które odbyło się na początku września w ramach ofensywy jakościowej, REMONDIS Industrie Service wprowadził nowy zakres usług pod nazwą RENOX. W wyniku rozbudowy technicznej oraz modernizacji nazwę filii w Bramsche zmieniono zgodnie z nową koncepcją na Centrum Przemysłowo-Recyklingowe Bramsche.

RENOX to specjalny segment usług REMONDIS Industrie Service obejmujący wyłącznie chemię specjalistyczną, która ze względu na niebezpieczeństwo, reaktywność i toksyczność zajmuje szczególne miejsce wśród odpadów przemysłowych. Nie tylko w przemyśle, ale również w instytutach badawczych, na uniwersytetach, w laboratoriach szkolnych, aptekach i gospodarstwach domowych powstają substancje szkodliwe, które mogą być bezpiecznie utylizowane przez system. Nowa oferta usług składa się z trzech części i jest oferowana oraz realizowana w Niemczech i w Europie przez wyspecjalizowane oddziały RIS.

RENOX-TRANSPORT obejmuje wszystkie aspekty bezpiecznego transportu od klienta do zakładu usuwania odpadów. Po wspólnej identyfikacji, kontroli, klasyfikacji zgodnej z przepisami dotyczącymi substancji niebezpiecznych i wyborze właściwego opakowania odpady trafiają do zakładu utylizacji w specjalnych pojemnikach przeznaczonych do transportu drogowego.

RENOX-PRZETWARZANIE obejmuje chemiczno-fizyczny aspekt obsługi. Gazy w butlach ciśnieniowych można neutralizować w systemie płuczkowym lub podłączyć bezpośrednio do spalania, zależnie od jakości i zawartości. Szczególnym zadaniem wykonywanym w Centrum Przemysłowo-Recyklingowego w Bramsche jest usuwanie

fluorowodoru z butli gazowych. Do oczyszczania różnych pojemników i części aparatu reakcyjnego z pozostałości dostępne są różnorodne systemy splukiwania. W zależności od grupy substancji i formy opakowania odpady są przepakowywane na mniejsze jednostki wagowe i opakowaniowe oraz porcjowane przed dalszą utylizacją przebiegającą z zachowaniem maksymalnych środków bezpieczeństwa.

RENOX-BEZPOŚREDNIE SPALANIE obejmuje usługi zakładów spalania odpadów specjalnych. Materiał niebezpieczny umieszczany jest za pomocą wind beczkowych i systemów przyłączeniowych do substancji płynnych i gazowych bezpośrednio w komorach spalania. Zaletą tego systemu jest to, że w spalarni wysokotemperaturowej w Bramsche ze względu na wyjątkową budowę pieca substancje o dłuższym czasie reakcji mogą zostać bezpiecznie poddane reakcji wyładowania (karbidy, fosforki). Równocześnie jednostka spalająca oferuje różne możliwości bezpośrednich połączeń z pomieszczeniami bezpieczeństwa.

Dzięki usługom RENOX firma REMONDIS Industrie Service oferuje po raz pierwszy całkowicie zintegrowany pakiet usług obejmujących odpady chemii specjalistycznej: od odbioru, poprzez transport, po utylizację w specjalnie zaprojektowanych zakładach.

 RENOX

Gospodarka nieruchomościami

Zarządzanie odpadami z podwójną korzyścią

GEWAG REMSCHEID WYKORZYSTUJE ISTNIEJĄCY POTENCJAŁ

Redukcja kosztów i ochrona klimatu jednocześnie – aby zrealizować te cele, komunalne przedsiębiorstwo mieszkaniowe GEWAG zwróciło się do Innotec, spółki córki firmy REMONDIS. Wspólnie wdrożono zarządzanie odpadami, którego idea polega na tym, że koszty usuwania odpadów ponoszą osoby, które spowodowały powstanie tych odpadów. System ten wprowadzono przed siedmiu laty. Od tego czasu realizacja projektu pozwoliła na zaoszczędzenie znacznych środków finansowych, a także na zmniejszenie emisji CO₂ o 1,1 miliona kilogramów.

Innotec

abfall-management

[Das rechnet sich für mich]

W całych Niemczech Grupa Innotec obsługuje ponad 250 przedsiębiorstw mieszkaniowych obejmujących ponad 1,5 miliona najemców.

W ramach nowego podejścia do zarządzania odpadami na osiedlach mieszkaniowych GEWAG umieszczono pojemniki na śmieci podzielone na komory. Dzięki indywidualnym zamknięciom typu Clip najemcy mogą otwierać klapy wrzutowe komór. Wrzucone śmieci są bezpośrednio przypisywane danemu najemcy i indywidualnie rozliczane. Za wdrożenie systemu odpowiedzialna jest firma Innotec. Jako partner przedsiębiorstwa GEWAG obsługuje ona wszystkie (2550) gospodarstwa domowe. Zakres świadczonych usług obejmuje także konsultacje dla najemców, obsługę komór oraz rozliczenia.

Aktywna segregacja surowców wtórnych przyczynia się do ochrony klimatu

Optymalizacja usuwania odpadów sprawdza się w całym zakresie: Najemcy korzystają z możliwości konsekwentnego rozdzielania odpadów i surowców wtórnych, a tym samym redukowania ilości odpadów i kosztów związanych z ich utylizacją. Od dawna objętość odpadów zmniejszyła się do 35 litrów na mieszkanie. Natomiast znacznie wzrosła ilość posegregowanych surowców wtórnych – w przypadku materiałów opakowaniowych z 7 do 54 kilogramów, a w przypadku papieru/tekury z 1 do 18 kilogramów na

Skutek ekologiczny: redukcja emisji CO₂ na osiedlach GEWAG Remscheid (w tonach na rok)

gospodarstwo domowe rocznie. Ponieważ dzięki recyklingowi nie tylko oszczędza się zasoby, lecz także zmniejsza się emisje CO₂, bilans klimatyczny dzielnic jest dodatni: Tylko w efekcie segregacji odpadów najemcy oszczędzają średnio 71 kilogramów CO₂ rocznie w każdym gospodarstwie domowym. Biorąc pod uwagę zasoby mieszkaniowe GEWAG, daje to rocznie aż 180 ton.

Odciążenie miejskiego budżetu

Hans-Jürgen Behrendt, członek zarządu GEWAG, oprócz korzyści ekologicznych dostrzega również aspekty ekonomiczne: „Remscheid odnotowało w ubiegłych latach wzrost świadczeń socjalnych o 450 procent, tendencja jest rosnąca. Mamy obowiązek odciążyć budżet socjalny w możliwie największym zakresie. Zmniejszenie kosztów związanych

z utylizacją to sprawdzony sposób”. Każdego roku zarządzanie odpadami, w sposób, w którym odpady przypisywane są osobom je wytwarzającym, przynosi korzyści finansowe w wysokości 120 000 euro. Na oszczędnościach najczęściej zyskują najemcy. Mniej więcej co piąty najemca przedsiębiorstwa GEWAG korzysta jednak z usług transferowych, z czego czerpie korzyści budżet komunalny.

Inteligentna gospodarka odpadami jest akceptowana przez najemców: Prawie 70 procent niemieckich gospodarstw domowych popiera rozliczanie kosztów usuwania odpadów na podstawie ilości odpadów wytwarzanych przez poszczególne osoby.

„Koncentrujemy się na realizacji wariantu, który z ekonomicznego punktu widzenia będzie najkorzystniejszy dla właścicieli gruntów i najemców”.

Dr Ralph Hunklinger, dyrektor generalny Innotec Abfallmanagement GmbH

Na drodze do optymalizacji kosztów eksploatacji

Wypowiedź dr. Ralpa Hunklingera, dyrektora generalnego firmy Innotec Abfallmanagement GmbH, na temat rozszerzonego zakresu usług i kierunku zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstwa.

REMONDIS aktualności:

Od końca lat dziewięćdziesiątych Innotec oferuje w gospodarce nieruchomości usługi w zakresie usuwania odpadów. Jakie kwestie według Pana powinny być uwzględnione obecnie i w przyszłości?

Dr Hunklinger:

Innotec staje się przedsiębiorstwem, które inteligentnie steruje 60 procen-

tami kosztów eksploatacji nieruchomości mieszkalnych i indywidualnie je rozlicza. Oferujemy więc znacznie bardziej urozmaiconą ofertę produktów.

REMONDIS aktualności:

Czy to oznacza, że wzrośnie również Państwa zaangażowanie w obiektach?

Dr Hunklinger:

Tak. W ramach zarządzania gospodarką energetyczną oferujemy klientom urządzenia do pomiarów zużycia ciepła i wody. Eksperti zajmujący się usuwaniem odpadów będą w większym stopniu oferować swoje usługi w obiektach, dotyczy to np. zbiórki odpadów wielkogabarytowych lub przejęcia obowiązku zapewnienia transportu.

REMONDIS aktualności:

Jakie rozwiązania proponuje Pańskie przedsiębiorstwo w zakresie stałego gospodarowania nieruchomościami?

Dr Hunklinger:

Oprócz aspektu optymalizacji kosztów duże znaczenie ma dla nas zrównoważony rozwój. A dzięki ulepszonej segregacji surowców wtórnych można ograniczyć tysiące ton emisji CO₂. Ponadto wysoka wydajność instalacji grzewczych zmniejsza zużycie pierwotnych nośników energii. W rezultacie Innotec jako część Grupy REMONDIS wnosi istotny wkład w praktyczną ochronę środowiska.

Recykling zamiast deficytu surowców

TYLKO GOSPODARKA RECYKLINGOWA WPROWADZONA NA SZEROKĄ SKALĘ MOŻE ZAPOBIEC NIEDOBOROM SUROWCÓW

Jest to sygnał zarówno dla uprzemysłowionych krajów Unii Europejskiej, jak i dla wszystkich pozostałych regionów świata: Dwa nowe opracowania Komisji UE i Organizacji Narodów Zjednoczonych zawierają ostrzeżenia przed kryzysem na rynku surowców. Aby wszystkie niezbędne surowce były jeszcze dostępne w 2050 roku, potrzebna jest bardziej rozwinięta gospodarka recyklingowa.

Bez miedzi nie byłoby samochodów — w krajach szybko rozwijających się coraz większa liczba ludności ma swój wkład we wzrost gospodarczy. Inteligentne obiegi substancji zapewniają wyższy poziom dobrobytu

Mimo silnej pozycji sektora usług, gospodarka UE jest zależna od przemysłu, a tym samym od dostępności surowców. Jednak już wkrótce może wystąpić znaczny deficyt surowców, który zagrozi ciągłości dostaw i w rezultacie dobrobytowi w Unii Europejskiej. Dowodzą tego dwa aktualne opracowania Komisji UE, które zostały opublikowane we współpracy z ONZ. Janez Potocnik, Komisarz UE ds. środowiska, przekonuje w swoim opracowaniu o efektywnym wykorzystywaniu surowców w Europie do zwiększenia wskaźnika recyklingu.

REMONDIS już teraz proponuje rozwiązania umożliwiające oszczędzanie zasobów naturalnych.

Gospodarka recyklingowa zapewni dobrobyt
Przed wszystkim dostęp do naturalnych zasobów stanowi czynnik przyspieszający rozwój gospodarczy w krajach nowo uprzemysłowionych oraz rozwijających się. Już teraz z powodu wysokiego popytu stale wzrastają ceny surowców. Należy podkreślić, że: potrzebna jest zmiana sposobu

myślenia, aby podwyższyć poziom dobrobytu w Afryce, Azji i Ameryce Południowej – i zapewnić go w Europie. Według Komisji UE w przypadku takiego jak dotychczas wzrostu wykorzystania surowców światowe zapotrzebowanie na nie zwiększy się do 140 miliardów ton rocznie – i tym samym będzie trzykrotnie wyższe niż obecnie.

Niewykorzystany potencjał recyklingu ma szczególne znaczenie w przypadku metali. Obecnie na całym świecie tylko 18 z 50 metali jest przynajmniej w połowie ponownie wprowadzanych do obiegu przy utylizacji. W odpowiedzi na te alarmujące raporty Komisja UE zaleca wprowadzenie znaczących zmian do 2020 roku. Dzięki rozwijającemu się recyklingowi powinna zmniejszyć się produkcja odpadów w przeliczeniu na osobę i ilość składowanych cennych substancji. Wizja roku 2050: wyłącznie gospodarka zrównoważonego rozwoju i wykorzystywanie wszystkich zasobów.

Jubileusz ważny dla ochrony środowiska

ZNAČĄCE SUKCESY AUSTRIACKIEGO ZAKŁADU RECYKLINGOWEGO

Najnowocześniejszy europejski zakład recyklingu urządzeń chłodniczych znajduje się w Kematen nad rzeką Ybbs, w jednej z gmin w okręgu Amstetten w Dolnej Austrii. Liczba oddanych tutaj do recyklingu urządzeń chłodniczych przekroczyła 500 000, dzięki temu w ciągu dwóch lat osiągnięto oszczędności w emisji CO₂ wynoszące 2 mln ton.

W zakładzie praca odbywa się na trzy zmiany. Dziennie odzyskuje się lub utylizuje we właściwy sposób ponad 400 kilogramów chlorofluorowęglowodoru (freonu) i innych środków chłodzących oraz wytłaczających. Około 95% materiałów urządzenia chłodniczego można odzyskać i ponownie przetworzyć jako surowce wtórne: żelazo, aluminium, miedź oraz tworzywa sztuczne. Dzięki nowoczesnej technologii możliwe jest równoczesne przetwarzanie urządzeń zawierających i niezawierających freonu bez konieczności wstępnego sortowania.

Chlorofluorowęglowodory są bardzo szkodliwe dla środowiska, z tego powodu wykorzystanie freonu w urządzeniach chłodniczych jest w Austrii zakazane od lat dziewięćdziesiątych. Ze względu na dużą trwałość urządzeń chłodniczych odsetek recyklingu produktów zawierających freon jest wciąż bardzo wysoki. W zakładzie w Kematen gazy cieplarniane szkodliwe dla warstwy ozonowej są niemal w całości odzyskiwane. „Jeśli chodzi o odzyskiwanie czynników chłodniczych i gazów wytłaczających zawierających freon

„Dzięki odnoszącej sukcesy spółce joint venture UFH RE-cycling przedsiębiorstwo REMONDIS przyczynia się także w Austrii do przyjaznego dla środowiska pozyskiwania surowców ze zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego”.

Gerhard Jokic, członek zarządu firmy REMONDIS Elektrorecykling i UFH RE-cycling

nasza firma przestrzega austriackich przepisów o ochronie środowiska, a jednocześnie znajduje się w dobrej kondycji biznesowej, co jest dla nas szczególnym powodem do dumy” stwierdził kierownik zakładu Gerhard Ungerböck. Wiadomość o sukcesie recyklingu urządzeń chłodniczych rozprzestrzeniła się na świecie. Do Kematen nad Ybbs przybywają delegacje z całego świata, by na miejscu uzyskać informacje o wzorcowym zakładzie. Zarządza nim UFH RE-cycling GmbH, spółka joint venture austriackiej spółki UFH Holding GmbH oraz REMONDIS Elektrorecykling GmbH.

Austria, Polska, Francja i Niemcy: REMONDIS prowadzi w Europie osiem centrów demontażu zużytych urządzeń elektronicznych

Od lewej: dr Helmut Kolba, członek zarządu firmy REMONDIS Elektrorecykling, mgr inż. Gerhard Ungerböck, szef zakładu UFH RE-cycling i mgr Thomas Faast, członek zarządu firmy UFH RE-cycling

Ochrona środowiska nie zna granic

ZAKŁADY SAVA W BRUNSBÜTTEL SĄ JEDNYMI Z NAJWYDAJNIEJSZYCH NA ŚWIECIE

SAVA

Niekiedy nawet duże kraje przemysłowe, takie jak USA, Rosja i Australia, mają problem z bezpiecznym i czystym usuwaniem odpadów specjalnych. Często brakuje odpowiednich urządzeń do usuwania substancji wymagających specjalnej obróbki, które w dużych ilościach powstają podczas przemysłowych procesów produkcyjnych. W Niemczech ten problem nie istnieje. Należący do REMONDIS zakład spalania odpadów specjalnych SAVA w Brunsbüttel zaliczany jest do najefektywniejszych na świecie, a jak dowodzą najnowsze wskaźniki, należy również do najczystszych zakładów.

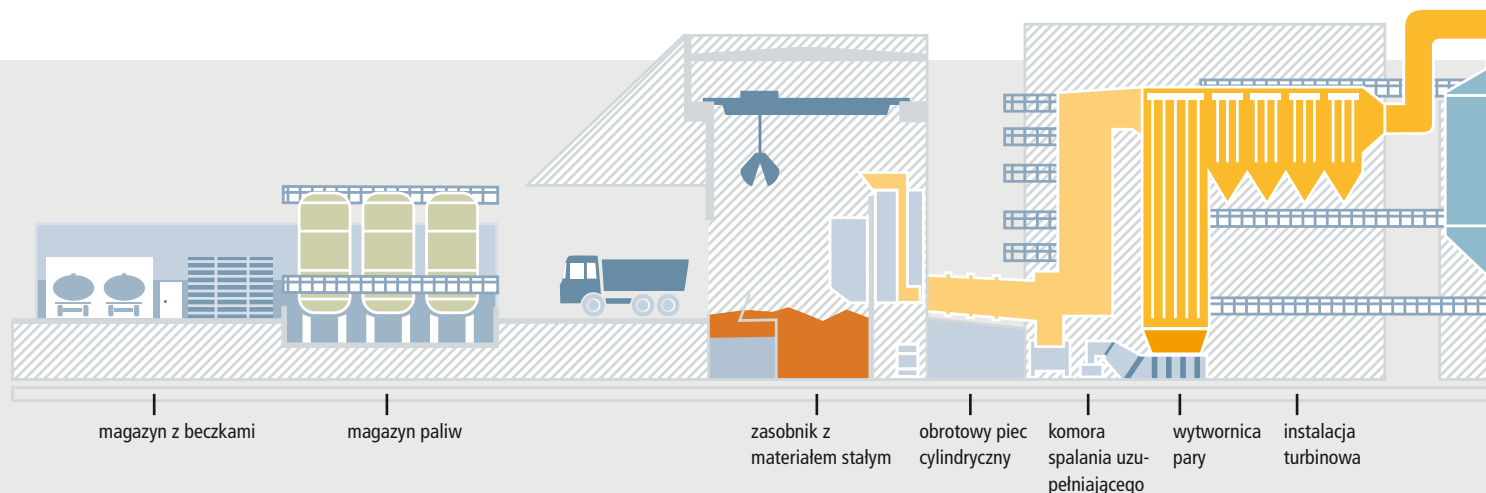
Opublikowane w roku 2010 dane dotyczące instalacji do termicznego przetwarzania w Brunsbüttel są jednoznaczne. Emisja szkodliwych dla środowiska substancji, tak jak w poprzednich latach, jest znacznie niższa niż limity w postanowieniu o ustaleniu planu zabudowy i daleko mniejsza od wartości określonych w ustawie. Wysokość emisji pozostaje

na podobnie niskim poziomie jak w latach ubiegłych. Niskie wskaźniki świadczą o niezwyklej efektywności zakładu. W 2010 roku w zakładzie SAVA w ciągu 7 945 godzin spalania odpadów usunięto ich łącznie 51 901 ton. Przy spalaniu odpadów nie wykorzystuje się paliw kopalnych. Wytworzona energia nie tylko pokryła zapotrzebowanie zakładu — dostarczona także 5680 MWh energii elektrycznej do sieci publicznej. W kontekście zamknięcia elektrowni atomowej w Brunsbüttel zakłady SAVA stały się ważnym symbolem zmiany polityki energetycznej w Niemczech.

W ubiegłym roku w zakładzie SAVA wyprodukowano łącznie 1670 ton złomu stalowego, 386 ton gipsu, 8495 ton żużlu i 3723 ton popiołu lotnego. Zgodnie z 17. rozporządzeniem do

„Dzięki naszemu siedmiopoziomowemu systemowi oczyszczania spalin SAVA osiąga wartości znacznie poniżej ustawowo określonych limitów emisji i częściowo nawet poniżej dolnej granicy oznaczalności”.

Dr Martin Kemmler, członek zarządu spółki SAVA

Federalnej Ustawy o Ochronie Atmosfery przed Zanieczyszczeniami i wydaną przez Państwowy Urząd ds. Ochrony Środowiska decyzją o ustaleniu planu zabudowy dla instalacji termicznego przetwarzania odpadów specjalnych w Brunsbüttel, opublikowano wartości emisji związane z usuwaniem odpadów. Te dane są imponujące. Warunki spalania w instalacji są jednoznacznie zdefiniowane i są zawsze dotrzymane. Odpady płynne, pastowate i stałe stanowią codzienny zestaw spalany w specjalnym obrotowym piecu cylindrycznym. Poprzez powolną rotację płonące odpady są stale przetwarzane i przesuwane są do wyjścia rury obrotowej, skąd w postaci żużlu kierowane są do kąpeli wodnej i tam schładzane. Za rurą obrotową następuje całkowite spalanie gazów spalinowych w komorze spalania uzupełniającego. Minimalna temperatura wynosi tam 1100°C przy minimalnej zawartości tlenu wynoszącej 6% obj. Po zmieszaniu z powietrzem spaliny pozostają na 2 sekundy w komorze spalania uzupełniającego. Po schłodzeniu w wytwornicy pary i w komorze suszarni rozpyłowej gaz spalinowy przechodzi przez siedem etapów czyszczenia i filtrowania. Należą do nich elektrofiltry służące do oddzielania pyłów lotnych, tzw. przerywacz ognia do dalszego schładzania gazów spalinowych do temperatury odpowiedniej do wytrącenia rtęci, płuczka HCl do usuwania substancji halogenowych oraz płuczka SO₂ i tkaninowy filtr adsorbcyjny, w którym za pomocą węgla aktywnego usuwane są substancje organiczne z gazu spalinowego. Przed odprowadzeniem oczyszczonych spalin przez komin w katalizatorze NO_x wszystkie tlenki azotu zamieniane są na nieszkodliwy azot i wodę. W wyniku tej procedury wartości emisji są znacznie niższe od wartości granicznych określonych w ustawie. Zawartości dioksyn i furanów oraz nieorganicznych związków

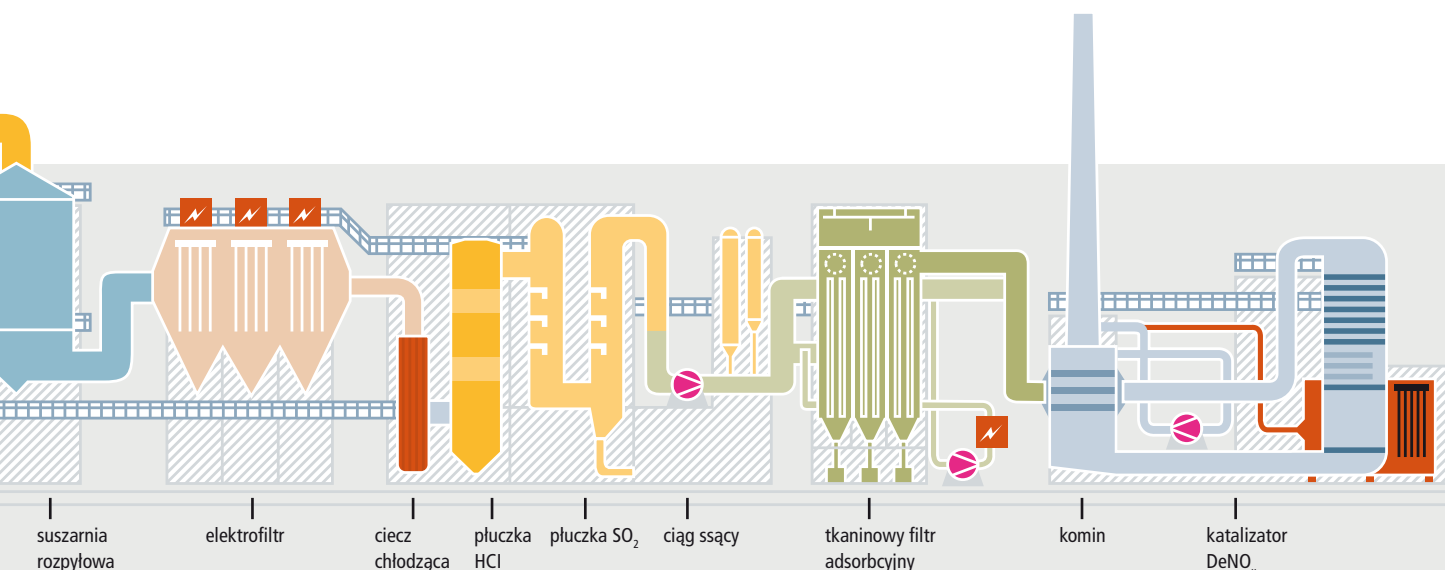

Podczas spalania odpadów można zrezygnować z paliw kopalnych. SAVA dostarcza do publicznej sieci 5680 MWh energii elektrycznej i przyczynia się do zmiany polityki energetycznej

fluorowych, które dawniej były wielkim problemem, nie przekraczają teraz dolnej granicy oznaczalności. Najlepsze rozwiązanie dla środowiska i gospodarki.

Uzasadnione jest więc oferowanie usług SAVA również klientom międzynarodowym. Ochrona środowiska nie zna granic. To jest nasz wspólny świat, a Ziemia jest tak mała, że problemy związane z usuwaniem odpadów występujące w innych krajach – zwłaszcza tych sąsiadujących – dotyczą nas wszystkich. W interesie ludzi i środowiska powinna obowiązywać zasada najbardziej zaawansowanej, niezagrażającej środowisku utylizacji w przeznaczonych do tego celu zakładach. SAVA w Brunsbüttel jest niewątpliwie jednym z najefektywniejszych tego rodzaju zakładów w Europie, który dzięki swoim unikatowym usługom będzie wносить cenny wkład w ochronę środowiska i odpowiedzialną produkcję przemysłową w Niemczech i innych krajach.

Odpady powinny być zawsze usuwane w zakładach stosujących najnowsze technologie. Przykładem takich zakładów jest SAVA.

Orzeźwiająjące partnerstwo

REMONDIS JEST ODPOWIEDZIALNY ZA WYWÓZ ODPADÓW W ZAKŁADZIE COCA-COLA W DORSTEN

Bez odpowiedzialnego gospodarowania nie można osiągnąć długotrwałego sukcesu. Na tej myśli opiera się również strategia zrównoważonego rozwoju Coca-Cola w Niemczech. Producent nie uznaje żadnych kompromisów w zakresie odpadów. Zlecenie odbioru odpadów z zakładu produkcyjnego w Dorsten to początek obiecującego partnerstwa.

W 1929 roku wyprodukowano w Niemczech pierwszą Coca-Colę, co stało się początkiem niezwykłego sukcesu. Roczna sprzedaż na terenie Niemiec na poziomie 3,5 miliarda litrów jest wyznacznikiem osiągnięć producenta napojów – a jednocześnie wyzwaniem w zakresie odpowiedzialnego gospodarowania. Pod hasłem „Niech żyje przyszłość” strategia zrównoważonego rozwoju Coca-Cola w Niemczech obejmuje siedem obszarów działania, między innymi „Ochrona klimatu”, „Produkt” i „Opakowanie”. Jej celem jest zrównoważone działanie w trakcie całego łańcucha produkcyjnego – teraz również przy wsparciu REMONDIS.

Wiele z ponad 70 produktów Coca-Cola jest produkowanych w Dorsten. Każdy napój wymaga innego traktowania pod względem odbioru odpadów.

Mit firmy Coca-Cola

Z założonej w 1892 roku amerykańskiej „firmy jednego produktu” Coca-Cola stała się największym na świecie producentem napojów bezalkoholowych. W Niemczech „The Coca-Cola Company” z Atlanty w Stanach Zjednoczonych jest reprezentowana przez Coca-Cola Erfrischungsgetränke AG. W całych Niemczech ponad 10 000 pracowników jest odpowiedzialnych za rozlewanie i sprzedaż ponad 70 napojów bezalkoholowych – od głównego produktu Coca-Cola, poprzez napoje izotoniczne dla sportowców, po gotowe do spożycia napoje kawowe.

Od lewej: kierownik projektu REMONDIS, Fabian Möllers, wraz z Carstenem Rademacherem, dyrektorem planowania i gospodarki materiałowej, i Holgerem Lorenschatem, dyrektorem produkcji firmy Coca-Cola w Dorsten

Bezpieczeństwo usuwania odpadów

Coca-Cola postrzega opakowania jako cenny surowiec, a odpowiedzialne postępowanie z nim jako nieodzowny warunek ekologicznego gospodarowania. W trakcie poszukiwania partnera do odbioru odpadów z zakładu w Dorsten firma REMONDIS, jako specjalista od obiegu surowców, idealnie wpasowała się w profil wymagań producenta napojów. Skutek: Regionowi Zachód powierzono odbiór odpadów z zakładu produkcyjnego w Nadrenii Północnej-Westfalii, w którym napoje bezalkoholowe są rozlewane do bezzwrotnych butelek i puszek.

REMONDIS wykorzystał swoje wieloletnie doświadczenie i dostosował się do warunków panujących w Coca-Cola, na przykład do 24-godzinnej produkcji lub standardów jakości wykraczających poza przepisy prawne. Wysokim wymaganiom producenta napojów towarzyszą absolutne bezpieczeństwo procesowe i najwyższa niezawodność. Papier, tektura, karton, folia, puste butelki czy puszki najpierw zbierane są w specjalnych pojemnikach wyposażonych w prasę, aby następnie powrócić do obiegu przy maksymalnym współczynniku recyklingu. Pełne opakowania stanowiące odrzuty produkcyjne muszą być prasowane wodoszczelnymi prasami, aby spełnić wymagania w zakresie czystości i higieny.

Szybkie reakcje – elastyczne rozwiązania

Współpraca pomiędzy firmą Coca-Cola i REMONDIS wykracza jednak znacznie poza określone wstępnie standardowe ramy. Chodzi tu o krótkoterminowe sprostanie coraz to nowszym zadaniom z zakresu usuwania odpadów. Od zakrętek, poprzez kable i zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, po odpady niebezpieczne, np. rozpuszczalniki – specjalista od recyklingu zapewni zrównoważone rozwiązania z zakresu utylizacji – również dzięki szerokiej sieci specjalistycznych spółek REMONDIS. Na przykład kable i zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny są kierowane do zamkniętych obiegu materiałowych przez REMONDIS Electrorecycling.

Dzięki sukcesowi nowy partner rozwija skrzydła: oprócz odbioru odpadów z zakładu w Dorsten Coca-Cola rozszerzyła zamówienie na pobliski magazyn zewnętrzny i zamówiła kolejne pojemniki z prasą na papier i folię. Oba przedsiębiorstwom zależy na długotrwałej współpracy w celu przeprowadzenia sprawnego recyklingu.

Efektywność, optymalizacja procesów, zgodność z przepisami – Coca-Cola ceni bogate doświadczenie firmy REMONDIS w zakresie odbioru odpadów.

W ramach strategii zrównoważonego rozwoju Coca-Cola przykłada dużą wagę do zamkniętego obiegu opakowań. Sprawa dla REMONDIS

„Jesteśmy dumni z tego, że jesteśmy w stanie sprostać szczególnym wymaganiom i wysokim standardom jakości największego w Niemczech producenta napojów” . Fabian Möllers, Sprzedaż Regionalna, oddział REMONDIS w Bochum

EKO-PUNKT Węgry: kształtowanie przyszłości od nowa

ZMIANA PRAWA ZMUSZA DOSTAWCÓW USŁUG SYSTEMOWYCH DO ZMIANY SPOSOBU DZIAŁANIA

Przez ostatnie trzy lata firma EKO-PUNKT Nonprofit Kft. z Węgier czerpała korzyści ze stale zwiększającej się liczby partnerów licencyjnych i związanym z tym wzrostem ilości odpadów opakowaniowych. Teraz jednak, w związku z nową regulacją dotyczącą opłat licencyjnych, która zacznie obowiązywać od 2012 roku, w obszarze węgierskiej gospodarki odpadami zadania dostawców systemu usług użyteczności publicznej przejmie państwo. Prywatni dostawcy usług użyteczności publicznej muszą znaleźć nową pozycję na rynku.

Od lewej: Zoltán Juhász (menadżer projektu), Hédi Flanek (menadżer ds. marketingu i public relations), Csilla Sztarinka (dyrektor zarządzająca), Nikolett Szekeres-Szűcs (asystentka zarządu)

Zmiana węgierskiej regulacji opłaty licencyjnej dotyczy dziesiątek tysięcy pakowanych produktów. Wraz z uchwaleniem nowej ustawy o tzw. „opłacie produktowej” od 1 stycznia 2012 podmioty wprowadzające do obrotu opakowania tracą możliwość przekazania obowiązku usuwania odpadów firmom prywatnym. Zadanie koordynowania usuwania opakowań przejmie państwo. Nowa regulacja będzie miała wpływ na przyszłość prywatnych dostawców takich jak EKO-PUNKT, które koordynowały dotychczas zbiórki i odzysk odpadów opakowaniowych. Zawarte umowy obowiązują tylko do końca 2011 roku. „W nadchodzących miesiącach spróbujemy zapewnić pomoc w przejściu na nowy system współpracującym z nami jednostkom zarządzającym odpadami i odpowiedzialnym za opakowania” – wyjaśnia Csilla Sztarinka, dyrektor zarządzająca EKO-PUNKT Nonprofit Kft. Firma EKO-PUNKT zorganizowała kilka konferencji,

podczas których klienci i pozostali zainteresowani mogli zapoznać się z informacjami na temat nowej regulacji o opłatach produktowych.

Od początku zaangażowania EKO-PUNKT w te działania, trzy i pół roku temu, już 300 podmiotów wprowadzających do obrotu opakowania zleciło przejście ich obowiązku usuwania odpadów. Wśród nich znajdują się tak znane przedsiębiorstwa, jak McDonald's, Burger King, AVON, Decathlon, Schneider Electric, Segafredo, Hama, Braun i firma Szentkirályi Ásványvíz Kft., produkująca 80 milionów butelek wody mineralnej rocznie. W tym czasie EKO-PUNKT co roku podwajał swoje wyniki w obszarze obsługi odpadów. W rezultacie w ubiegłym roku dostawca systemu zebrał i odzyskał aż 17 000 ton odpadów opakowaniowych, z czego prawie 10 procent pochodziło z segregacji odpadów w gospodarstwach domowych. Węgierska spółka córka firmy REMONDIS, organizując akcje w przedsiębiorstwach i szkołach oraz wydając broszury informacyjne takie jak EKO-PUNKT „ABC gospodarki odpadami”, angażuje się również w pogłębianie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz popularyzowanie segregacji odpadów w gospodarstwach domowych. Jeśli w przyszłości państwo będzie koordynować utylizację opakowań, REMONDIS skoncentruje się na określonych zadaniach utylizacji i recyklingu. Wdrożenie tego systemu na Węgrzech nie uda się bez znacznego zaangażowania sektora prywatnego. Również w przyszłości firma EKO-PUNKT zamierza odgrywać istotną rolę w węgierskiej gospodarce odpadami.

Gospodarka recyklingowa

REMONDIS zdobywcą nagrody przyznawanej przez NABU i VW leasing

ZARZĄDZANIE FLOTĄ WG WZOROWEJ „KONCEPCJI 360 STOPNI”

Związek Ochrony Przyrody Niemiec (NABU) i Volkswagen Leasing kontynuują współpracę w zakresie ochrony środowiska i klimatu. 6 września w Berlinie rzecznik zarządu firmy Volkswagen Leasing Lars-Henner Santelmann i prezes NABU Olf Tschimpke w obecności ministra ochrony środowiska dr. Norberta Röttgena przekazali nagrody zdobywcom tegorocznego wyróżnienia „Green Awards – zielona flota 2011”. Po raz pierwszy przyznano również nagrodę za strategię zarządzania parkiem samochodowym ukierunkowaną na ochronę środowiska. Zdobycą tego wyróżnienia zostało przedsiębiorstwo REMONDIS.

Prezenterka Claudia Kleinert, której temat ochrony klimatu jest szczególnie bliski, gdyż w stacji ARD zajmuje się sprawami pogody, przedstawiła imponujące wyniki drugiego konkursu „Die Grüne Flotte” (zielona flota): W konkursie uczestniczyło 77 firm dysponujących 9200 pojazdami, w ciągu roku zmniejszono emisję CO₂ o 1650 ton i zaoszczędzono prawie 630 000 litrów paliwa. Nagrody otrzymały przedsiębiorstwa PCEF GC GmbH i SEAR GmbH w kategorii do 100 samochodów oraz CLAAS KGaA, wieloletni klient firmy REMONDIS, którego tabor przekracza 100 samochodów. W kategorii „Najniższe średnie zużycie” wyróżniono zespoły Wentland i HypoVereinsbank.

Nagrodę specjalną „za koncepcję 360 stopni” przyjął reprezentujący REMONDIS członek zarządu, Max Köttgen. W uzasadnieniu napisano, że REMONDIS otrzymała wyróżnienie, ponieważ jej podstawową działalność stanowi gospodarka recyklingowa, flota firmy w dużej części składa

się z pojazdów o niskim zużyciu paliwa (BlueMotion), a poprzez intensywne szkolenie zatrudnianych kierowców przedsiębiorstwo REMONDIS może stale mieć wpływ na oszczędność paliwa. Już teraz REMONDIS w ponad 40% wykorzystuje przyjazne dla środowiska samochody koncernu Volkswagen w liczącej ponad 1000 pojazdów flocie Volkswagen Leasing. „Przede wszystkim technologia BlueMotion stosowana przez koncern Volkswagen oferuje optymalne pogodzenie ekonomii i ekologii”, wyjaśnia Herbart Wilms, dyrektor generalny REMONDIS Assets & Service GmbH. Ponadto REMONDIS stosuje specjalne systemy motywacyjne dla kierowców w celu zachęcenia ich do wybierania samochodów przyjaznych dla środowiska. Koncepcję dopełnia konsekwentne przeprowadzanie szkoleń ECO dla kierowców. Pierwsze kroki podjęło 250 pracowników zakładu, którzy w proekologiczny sposób korzystali ze swoich samochodów. Długoterminowy cel zakłada, że wszyscy kierowcy w przedsiębiorstwie ukończą szkolenie ECO.

PONADTO REMONDIS stosuje specjalne systemy motywacyjne dla kierowców w celu zachęcenia ich do wybierania samochodów przyjaznych dla środowiska.

Porządek w „Mieście Żagli”

REMONDIS DBA O CZYSTOŚĆ MIASTA AUCKLAND W NOWEJ ZELANDII

Auckland jest dumnie nazywane „Miastem Żagli”. Statystycznie prawie co drugi z 1,4 miliona mieszkańców posiada własną łódź. Wielokulturowe, liczące ponad milion mieszkańców miasto jest położone na Wyspie Północnej Nowej Zelandii, często też jest uznawane za nieoficjalną stolicę Południowego Pacyfiku. Polinezyjczycy, Europejczycy, Azjaci i inne grupy imigrantów zamieszkują w harmonii to przyjazne miejsce, regularnie wymieniane wśród dziesięciu miast świata, w których żyje się najlepiej. Dobra sława ma również związek z panującą w Auckland wzorową czystością. I w tym zakresie REMONDIS ma swój znaczny wkład.

Nowozelandzka posłanka Nikki Kaye przez cały dzień pracowała w REMONDIS. Parlamentarzystka dąży do poprawy gospodarki odpadami w swoim rodzinnym mieście Auckland

Rocznie w aglomeracji Auckland gromadzi się około 1,4 miliona ton odpadów. Znaczna ich część ma pochodzenie organiczne. Według szacunków przy odpowiednim postępowaniu można je zamienić w 100 000 ton pełnowartościowego kompostu. Jak wszędzie na świecie odpady zawierają jednak jeszcze inne cenne surowce możliwe do wykorzystania w przyszłości. Chcąc zwiększyć społeczną świadomość znaczenia odpadów jako źródła surowców, już pod koniec 2010 roku nowozelandzka stacja telewizyjna Great Southern Film and Television Company zwróciła się do REMONDIS. W ramach znanego cyklu „Make the Politician Work” – „Politycy do roboty” – poproszono parlamentarzystkę Nikki Kaye, reprezentującą elektorat z regionu Auckland, aby zapoznała się z gospodarką odpadami największego miasta w kraju. Poprzez swoją kam-

panię „Thrash the Trash” – co można przetłumaczyć jako „Wygraj ze śmieciami” – Nikki Kaye angażuje się w stworzenie „Inteligentniejszego i czystszej Auckland” i opowiada się za redukcją odpadów oraz za wprowadzeniem nowocześniejszej gospodarki recyklingowej w tym mieście. Wielu Nowozelandczyków traktuje dużą ilość wytwarzanych odpadów jako rosnące zagrożenie dla otaczającego ich środowiska. W celu zlikwidowania tego problemu nowa administracja miasta współpracuje z partnerami, takimi jak REMONDIS, w celu poprawy zarządzania odnawialnymi źródłami energii. Proponowane na przyszłość rozwiązanie polega na zmniejszeniu ilości wytwarzanych odpadów oraz rozwoju i modernizacji gospodarki recyklingowej. Panią polityk zaproszono do popularnego programu, by bezpośrednio zapoznała się z problemem usuwania odpadów w Auckland.

REMONDIS Australia na targach IGA Metcash 2011

REMONDIS realizuje swoją strategię rozwoju również w Australii. W tym roku firma po raz pierwszy wzięła udział w corocznych targach Metcash w Queensland, by zaprezentować ofertę usług REMONDIS Australia szerszej grupie klientów.

Metcash to jedna z największych australijskich spółek handlowych działających głównie w sektorze artykułów żywnościowych i napojów. REMONDIS już dziś jest partne-

rem Metcash w zakresie usuwania odpadów we wszystkich australijskich stanach i dostrzega szanse dalszego rozwoju w handlu detalicznym, np. w sieci supermarketów IGA. Jako

Śmieciarka REMONDIS w porcie w Auckland. Nowozelandzki oddział dba o czystość w metropolii położonej nad Oceanem Spokojnym

Administracja miasta skontaktowała się z REMONDIS, który odpowiada m.in. za usuwanie odpadów w dzielnicy handlowej w centrum miasta Auckland.

W czasie trzydniowej realizacji programu pani Kaye odwiedziła oddział REMONDIS w Avondale i przed kamerą zbierała worki REMONDIS ze śmieciami w centralnej dzielnicy handlowej. Mogła przy tym bezpośrednio zapoznać się z sytuacją panującą w centrum przed usunięciem odpadów przez REMONDIS i po nim. Program prezentowano w całej Nowej Zelandii w głównym kanale telewizyjnym, dzięki czemu REMONDIS stała się znana również poza granicami Auckland. Administracja regionu Auckland zleciła REMONDIS nie tylko wywóz odpadów z centralnej dzielnicy handlowej, lecz także odbiór zbiorczych pojemników na odpady (Mobi-

le Garbage Bin) wykorzystywane przez 80 tys. mieszkańców miasta. Opisane doświadczenie stało się dla Nikki Kaye źródłem nowej motywacji, aby w przyszłości w ramach swojej działalności politycznej jeszcze bardziej zaangażować się w rozbudowę gospodarki recyklingowej w swoim kraju. REMONDIS chętnie pomoże w tej sprawie.

REMONDIS Nowa Zelandia świadczy usługi usuwania odpadów w następującym zakresie:

- ponad 120 000 gospodarstw domowych = 5 520 000 odbiorów = ok. 60 000 ton
- papier/tekstura
- odpady mieszane
- szkło
- metale
- odpady organiczne
- drewno
- opony/guma
- gruz budowlany

jedynego usługodawcy z branży usuwania odpadów i ochrony środowiska firma REMONDIS uczestniczyła w spotkaniu w Gold Coast, trwającym od 17 do 19 lipca, w czasie którego prezentowała swoje rozwiązania z zakresu gospodarki recyklingowej dotyczące między innymi odpadów mieszanych i makulatury. Sieć supermarketów IGA ma filie w prawie każdym australijskim mieście i jest bardzo zainteresowana rozwiązaniami z zakresu zarządzania odpadami. Krajowy zespół REMONDIS miał okazję wykorzystać te spotkania do nawiązania długotrwałych relacji z klientami.

Na targach IGA Metcash w Queensland firma REMONDIS Australia nawiązała wiele ważnych kontaktów. Od lewej: Ashley Skew Commercial Manager – stan Wiktorii i Anthony Zammit – National Business Development Manager

EVZA – aktywnie przeciw zmianom klimatycznym

BISKUPKA ILSE JUNKERMANN INTERESOWAŁA SIĘ ZAGADNIENIEM ODZYSKU TERMICZNEGO

Dnia 28.06.11 w ramach kampanii „Zmiana klimatu — zmiana życia” biskupka Kościoła Ewangelickiego w Niemczech Środkowych, Ilse Junjermann, odwiedziła wybrane przedsiębiorstwo przemysłowe w regionie — spalarnię EVZA w Staßfurt. Na wstępie dyrektor generalny Bernd Fleschenberg przedstawił grupę RETHMANN i EVZA, po czym reprezentanci Kościoła ewangelickiego mogli zwiedzić zakład, poznać procesy spalania i porozmawiać z pracownikami przy ich stanowiskach pracy.

Dzięki zastąpieniu kopalnych nośników energii odpadami, spółka EVZA przyczynia się do zmniejszenia emisji CO₂.

Spalarnia Energie- und Verwertungszentrale GmbH Anhalt (EVZA) w Staßfurt w Saksonii-Anhalt należy do jednego z najnowocześniejszych zakładów termicznej utylizacji odpadów w Europie. Odpady, głównie komunalne i podobne do pochodzących z gospodarstw domowych odpady przemysłowe, są wykorzystywane jako paliwo do wytwarzania

Produkując 170 000 MWh prądu i 360 000 MWh pary procesowej rocznie, zakład EVZA już teraz wnosi cenny wkład w zmianę polityki energetycznej w Niemczech.

„Zadziwia mnie, jak kreatywnie można wykorzystywać odpady”

. Ilse Junkermann, krajowa biskupka Kościoła Ewangelickie go w Niemczech Środkowych

„Wizyta w zakładzie pozwoliła zapoznać się z gospodarką recyklingową. Zadziwia mnie, jak kreatywnie można wykorzystywać odpady, aby odzyskać wszystkie możliwe do przetworzenia materiały oraz zawartą w nich energię. To istotne zadanie, gdyż zasoby na naszej planecie są ograniczone. Jednocześnie duża ilość odpadów unaocznia nam, jak ważna jest „etyka umiaru”, która wiąże się z ograniczeniem ilości odpadów”, mówi Ilse Junkermann, krajowa biskupka Kościoła Ewangelickiego w Niemczech Środkowych. „Czułam, z jakim zaangażowaniem pracownicy REMONDIS wykonują swoją pracę. Pragnę zachęcić przedsiębiorstwo, aby w dalszym ciągu w swoich odpowiedzialnych, przedsiębiorczych poczynaniach kierowało się dobrem ludzi – współpracowników, klientów, partnerów biznesowych i sąsiadów i realizowało zasady zrównoważonego rozwoju”.

prądu i pary. Wyprodukowana energia wykorzystywana jest do zaspokojenia własnych potrzeb zakładu, a nadmiar prądu jest dostarczany do publicznej sieci elektrycznej. Ponadto generowana jest para w celu zaopatrzenia w parę procesową sąsiedniego zakładu produkcji sody, co podwyższa efektywność kompleksu. Poprzez zastąpienie kopalnych źródeł energii odpadami zakład, spółka córka przedsiębiorstwa REMONDIS, przyczynia się do obniżenia emisji CO₂.

Delegacja z biskupką Ilse Junkermann i Berndem Fleschenbergiem, prezesem zarządu EVZA, podczas zwiedzania zakładu EVZA w Staßfurt

Urban mining – systemowe podejście

PROWASTE PODNOSI WSKAŹNIK RECYKLINGU I OBNIŻA KOSZTY BUDOWY

Odpady powstające podczas budowy centrum handlowego Thier-Galerie są wykorzystywane jako surowiec: dortmundzki ogromny plac budowy stanowi jeden z coraz liczniejszych przykładów efektywniejszej pod względem kosztów i ochrony środowiska logistyki gospodarki recyklingowej. Receptą na sukces jest innowacyjna koncepcja usług świadczonych przez ProWaste GmbH.

Plac budowy centrum handlowego Thier-Galerie: maksymalny współczynnik recyklingu i obniżenie kosztów o 50 procent – koncepcja firmy ProWaste przynosi podwójne korzyści

Radość inwestorów budowlanych z nowej nieruchomości macona jest często przez problem związany z usuwaniem odpadów z placu budowy. Każdy wykonawca stosuje swoje własne rozwiązania i odpady pozostawione przez różne zaangażowane przedsiębiorstwa budowlane są nieposegregowane, co powoduje, że ich usunięcie jest kosztowne. W rezultacie na usunięcie odpadów trzeba wydać nawet 1,5 procent sumy kosztów budowy. Taki stan rzeczy nie jest zadowalający dla firmy ProWaste GmbH, w której REMONDIS posiada 49 procent udziałów. Stosując skoordynowane procesy utylizacji, firma ta stara się w przypadku dużych budów osiągnąć ekologiczną i ekonomiczną efektywność.

Ulga dla środowiska i budżetu

Prezentowana innowacyjna usługa sprawdza się w przypadku 14 dużych budów na obszarze całego kraju. Jedną z nich jest budowa centrum handlowego Thier-Galerie. Na dortmundzkim placu budowy pracuje nawet 30 pracowników firmy ProWaste. Zlecenie: zminimalizowanie pono-

zonych przez spółkę inwestycyjną ECE kosztów usuwania odpadów i odzyskanie możliwie dużej ilości surowców wtórnych. W tym celu firma ProWaste opracowała indywidualną strategię utylizacji, przy użyciu specjalistycznego oprogramowania koordynuje dostawy materiałów budowlanych i na placu budowy dba o konsekwentną segregację gromadzonych odpadów.

Obecnie, kiedy trwają prace wewnątrz budynku, na piętrach rozmieszczono kontenery, które są wywożone zgodnie z opracowaną koncepcją logistyczną. Dzięki temu do recyklingu trafia nawet 80 procent odpadów. Jednocześnie ilość mieszanych odpadów budowlanych, których wywóz jest bardzo kosztowny, maleje do dziesięciu procent. To są wartości dodane, które przekonują inwestorów i zapewniają firmie ProWaste szybki rozwój. Na początku, w roku 2006, założyciele firmy, Martin Przybilla i Thomas Dahlmann, zatrudniali jednego pracownika. Obecnie w firmie pracują już 62 osoby. Wciąż utrzymuje się tendencja rosnąca.

Jeden podmiot odpowiedzialny za logistykę budowlaną - firma ProWaste zajmuje się nie tylko gospodarką recyklingową, ale także koordynacją dostaw, wyposażeniem i zabezpieczeniem placu budowy.

Informacje w skrócie

50 lat BDE – księga jubileuszowa

ZASOBY I ODPADY – HISTORIA, ZNACZENIE I PRZYSZŁOŚĆ GOSPODARKI ODPADAMI

BDE – Federalny Związek Gospodarki Odpadami, Surowcami i Wodnej obchodzi w tym roku 50-lecie istnienia. Uroczystości tego najliczniejszego zrzeszenia w branży usuwania odpadów i recyklingu w Niemczech i Europie odbędą się 10 i 11 listopada w Berlinie.

Z tej okazji prezes BDE, Peter Kurth, i dyrektor generalna, BDE Anne Baum-Rudischhauser, kierownik biura BDE w UD w Brukseli, wydali księgę jubileuszową. Znajduje się w niej 35 nazwisk wybitnych autorów ze świata ekonomii, polityki i nauki; są wśród nich m.in. komisarze UE Potocnik i Tajani, niemiecki minister ochrony środowiska, Röttgen, i minister

gospodarki, Rösler, oraz były minister ochrony środowiska, Töpfer, i prezes BDI, Keitel. Czytelnikom zaferowano wieloaspektowy wgląd w powstawanie nowoczesnej polityki odpadów i jej rozwój – poprzez gospodarkę recyklingową po gospodarkę zasobami. 400-stronicowa księga jubileuszowa będzie dostępna na początku listopada i zostanie oficjalnie zaprezentowana podczas uroczystości jubileuszowych. Można ją zamówić już teraz w biurze prasowym firmy BDE.

Informacje w skrócie

REMONDIS Region Nord odnotowuje wzrost

Oddział w Melsdorf został nową siedzibą firmy Oetjen Rohstoffhandel GmbH

1 sierpnia 2011 roku przedsiębiorstwo REMONDIS przejęło części firmy Oetjen Rohstoffhandel GmbH z siedzibą w Zeven. Firma w dalszym ciągu będzie działać pod

swoją dotychczasową nazwą. Jej oddziały znajdują się w trzech miejscowościach – Rotenburg, Zeven i Seedorf w okręgu Rotenburg (Wümme). Nową siedzibą spółki będzie siedziba firmy REMONDIS w Melsdorf. Zakres usług nowej spółki należącej do REMONDIS obejmuje komunalne zlecenia odbioru makulatury, odbiór odpadów z gospodarstw domowych i zbiórki DSD w okręgu, utylizację starych samochodów i handel złomem. W wyniku przejęcia Oetjen Rohstoffhandel GmbH zespół Region Nord powiększył się o 60 pracowników. Na stanowiska kierownicze w nowej jednostce w grupie REMONDIS powołani zostali Arne Oberbeck i Norbert Groth. „Przejęcie Oetjen Rohstoffhandel GmbH przez Grupę REMONDIS ma istotne znaczenie dla naszego rozwoju w regionie północnym. Szczególnie utylizacja starych samochodów i handel złomem pozwalają rozszerzyć ofertę usług REMONDIS w północnych Niemczech”, twierdzi dyrektor zarządzający w firmie Oetjen – Arne Oberbeck.

TOV Seltik wspiera kampanię gospodarki recyklingowej w Kijowie

TOV Seltik będzie partnerem społecznej kampanii reklamowej Ukrekoresursy dotyczącej selektywnej zbiórki odpadów w Kijowie. TOV Seltik, jedno z wiodących przedsiębiorstw utylizacji odpadów w Kijowie, wspiera kampanię w oparciu o przeprowadzoną po raz pierwszy od 2010 roku przez REMONDIS selektywną zbiórkę odpadów w Kijowie. Od tego czasu przedsiębiorstwo zebrało w ukraińskiej stolicy ponad 500 ton surowców wtórnych, które są przetwarzane w sortowni firmy. Celem kampanii jest przekazanie informacji na temat segregacji odpadów z gospodarstw

domowych. TOV Seltik jest przedsiębiorstwem niemieckiej grupy REMONDIS. Jako przedsiębiorstwo usługowe w branży gospodarki recyklingowej REMONDIS działa na Ukrainie od 2008 roku. Poprzez swoje oddziały i spółki córki REMONDIS, w których jest zatrudnionych około 600 pracowników, usuwa odpady z gospodarstw domowych i odpady przemysłowe, generowane przez 2,4 miliona mieszkańców w siedmiu miejscowościach.

Imprezy – targi – konferencje

REMONDIS prezentuje swoje usługi i produkty podczas wielu międzynarodowych imprez. Pełny przegląd dostępny jest w Internecie pod adresem: www.remondis.de/aktuell/messen-und-veranstaltungen

IWES | 3–4.11.2011, Istambul, Turcja

Wystawy, sympozja i spotkania — targi branżowe z konferencjami na temat gospodarki recyklingowej pozwalają lepiej poznać cały zakres zagadnień w jednym miejscu. W najnowocześniejszym i największym centrum kongresowym w Turcji REMONDIS prezentuje nowe technologie i przedstawia interesujące perspektywy.

POLEKO | 22–25.11.2011, Poznań, Polska

Największe tego typu targi branżowe w Europie Wschodniej są skoncentrowane na zagadnieniu ochrony środowiska. Istotną rolę odgrywają przy tym tematy związane z energią odnawialną lub recyklingiem. REMONDIS, jako wiodące przedsiębiorstwo w sektorze gospodarki wodnej i recyklingowej, będzie miał swoje stoisko w hali nr 5. Eksperti firmy będą udzielali informacji na temat zakresu usług i produktów w Polsce.

CommunTech

CommunTech | 8–11.11.2011, Kijów, Ukraina

Technologie oszczędzające energię i zasoby oraz sprzęt i materiały dla jednostek samorządowych są centralnym tematem ukraińskiej imprezy CommunTech. Podczas tych międzynarodowych targów prezentowane są specjalistyczne urządzenia przydatne w świadczeniu usług komunalnych. Przy tej okazji REMONDIS prezentuje rozwiązania, które będą stosowane w przyszłości.

Pollutec | 29.11–2.12.2011, Paryż Nord Villepinte, Francja

Międzynarodowe specjalistyczne targi technologii w zakresie ochrony środowiska i energii odnawialnej prezentują szerokie spektrum innowacyjnych produktów i rozwiązań. W ramach odbywających się spotkań REMONDIS informuje o swoim pakiecie ofert wyznaczającym nowe kierunki w branży.

Kształcenie kadr lekiem na brak specjalistów

518 NOWYCH STAŻYSTÓW WKROCZYŁO W ŻYCIE ZAWODOWE

Po zapytaniu „starych wyjadaczy” na drugim i trzecim roku nauki w REMONDIS o ich perspektywy na przyszłość, odpowiedź jest jednoznaczna: „Mamy nieograniczone możliwości”! Biorąc pod uwagę sytuację demograficzną i brak naturalnych źródeł surowców w Niemczech, to przekonanie wydaje się bardziej niż logiczne. REMONDIS, którego głównym obszarem działania jest długofalowy, zrównoważony rozwój oraz ochrona zasobów, każdego roku zmagają się z deficytem specjalistów. Dlatego powstała bogata oferta szkoleniowa, która jest skierowana zarówno do osób rozpoczynających karierę zawodową, jak i do przedsiębiorstw. Redaktorzy magazynu „REMONDIS aktualności” poprosili trzech stażystów o udzielenie wywiadu.

REMONDIS oraz spółki SARIA i RHENIUS kształcą w 35 różnych zawodach – od branży chemiczno-technicznej, poprzez technikę pojazdów, technikę środowiskową, zawody związane z zaopatrzeniem, IT, elektroniką i elektrotechniką, przemysłem metalowym, logistyką i rzemiosłem.

W sierpniu, 518 nowych stażystów zrobiło swój pierwszy krok w życie zawodowe w grupie RETHMANN. Wielkie oczekiwania i ciekawość mieszały się z wątpliwościami i niepewnością. Czy wybrany zawód odpowiada moim wyobrażeniom? Jakie wymagania są stawiane stażystom? Na te pytania odpowiedzieli sobie już Caroline Müller (20 lat, drugi rok nauki), Fabian Knappe (20 lat, drugi rok nauki) i Pascal Ressemann (21 lat, trzeci rok nauki). Cała trójka kształci się na pracowników działu zaopatrzenia w przedsiębiorstwie przemysłowym, a Fabian i Pascal dodatkowo łączą swoją naukę ze studiami licencjackimi na kierunku ekonomiki przedsiębiorstwa. Jakich rad mogą udzielić swoim „następcom”?

„Już od dawna interesowałam się zawodami branży handlowej”, opowiada Caroline Müller. „Oczywiście zastanawiałam się nad tym, czy po zdaniu matury nie rozpocząć nauki w systemie dualnym. Jednak ze względu na maturę zdecydowałam się na kształcenie skrócone do dwóch lat. REMONDIS interesował mnie od samego początku. Łączy w sobie wszystkie zalety dużej, międzynarodowej firmy

z szerokim zakresem działalności. Czy w przypadku Fabiana Knappe podobne rozważania doprowadziły do podjęcia decyzji o normalnych czy dualnych studiach?” „Oczywiście poradziłem się rodziny i przyjaciół – właściwie za każdym razem z tym samym skutkiem: że w przypadku kształcenia w trybie dualnym w najkrótszym czasie mogę mieć jedno i drugie – wykształcenie zawodowe i tytuł licencjata w wieku 22 lat. Oczywiście trzeba w to włożyć wiele energii. Cztery dni w firmie, w czwartki najpierw szkoła zawodowa, a później uniwersytet, dodatkowo w soboty od 8 do 14.45 zajęcia na uniwersytecie. Potrzebowałem trochę czasu, aby się do tego przyzwyczaić. Ale myślałem, że będzie gorzej (śmiech). Zwłaszcza, że po półroczu kształcenia uzyskuje się tytuł pracownika działu zaopatrzenia w przedsiębiorstwie przemysłowym i tym samym nauka w szkole zawodowej jest zakończona”.

Pascal Ressemann zawsze interesował się ekonomią przedsiębiorstwa i chciał szkolić się w tym kierunku: „Praktyki odbyte w REMONDIS i SARIA dały mi lepsze rozeznanie na temat przedsiębiorstwa i umocniły mnie w mojej decyzji o rozpoczęciu kształcenia w systemie dualnym. Decydujący był też ścisły związek teorii z praktyką. Nawet jeśli droga ta wymaga wiele wysiłku, dzięki niezbadanemu zaangażowaniu można wiele osiągnąć. Nie bez znaczenia było też wsparcie, które tutaj otrzymaliśmy. Pierwszą część kształcenia – egzamin końcowy na pracownika działu zaopatrzenia w przedsiębiorstwie przemysłowym, mam już za sobą. Teraz z całą pewnością mogę powiedzieć: firma REMONDIS bardzo dobrze przygotowuje do egzaminu końcowego”! Caroline ma jeszcze jedną wskazówkę dla nowych stażystów: „Nie należy się niczym przejmować. Tutaj w każdym dziale przyjmą Cię z otwartymi rękami. Mój dotychczasowy wniosek: staż to dobra zabawa. Jak do tej pory każdego dnia wracałam do domu zadowolona”.

> Fotogaleria

◀ Władimir Fedorowicz Suszkow, prezydent rosyjskiego miasta Sarańsk, i Swietlana Bigesse, menadżer projektu REMONDIS International, podczas wizyty w Sarańsku

▶ Honorowy przewodniczący rady nadzorczej – Norbert Rethmann, przewodniczący rady nadzorczej RETHMANN AG – dr Martin Rethmann, członek zarządu firmy REMONDIS – Egbert Tölle podczas odwiedzin w firmie REMONDIS w Turcji

▶ Torsten Weber, prezes zarządu firmy REMONDIS International, na polsko-niemieckim szczycie gospodarczym w Warszawie

▶ Andreas Oellerich, dyrektor personalny REMONDIS (rząd z tyłu), i Herbert Jahn, dyrektor zakładowej straży pożarnej w zakładach Lippewerk, witają nowych stażystów w Lünen

▶ Podczas obchodów Święta Zachodu (Fest des Westens) w Berlinie, od lewej: premier kraju związkowego Nadrenii-Północnej Westfalii – Hannelore Kraft, przewodniczący SPD – Sigmar Gabriel, drugi rząd w środku: Olaf Tschimpe – prezes organizacji NABU, Herwart Wilms – prezes zarządu REMONDIS

2011

2015

2019

2023

2027

2031

2035

2039

2043

2047

2051

2056?

Bez niobu nowoczesne rejsy nie byłyby możliwe.

> Deficyt surowców

Rzadki metal jakim jest niob służy do produkcji wyjątkowo mocnej stali przeznaczonej do specjalnych zastosowań. Zużycie rezerw, które zgodnie z prognozami nastąpi za niecałe 50 lat, pociągnie za sobą fatalne skutki dla przemysłu stoczniowego. Jednak problemy z dostępnością niobu mogą wystąpić jeszcze przed 2056 rokiem – 92% wydobycia pochodzi z jednego kraju. Aby nie doszło do deficytu, przedsiębiorstwo REMONDIS opracowuje metody recyklingu. Na całym świecie na najwyższym poziomie. W celu zabezpieczenia przyszłości.

German Qualität.

Źródła: United States Geological Survey (USGS 2010), Institut der deutschen Wirtschaft Köln (IW 2008)

REMONDIS AG & Co. KG, Brunnenstr. 138, 44536 Lünen, Niemcy, Telefon: +49 2306 106-515
Faks: +49 2306 106-533, www.remondis.com, info.rohstoffknappheit@remondis.de

Uważa się, że dostępność niobu jest na wyjątkowo krytycznym poziomie.